

אתגתא

בשבע 1160 | ד' באלול תשפ"ה, 28.08.25

צילום: לירון מולדובן

עוֹשֵׂה

בגוף פצוע, ברוח בריאה

שלושה מתוך שבעת ילדיהם של הרב משה ואורית לוי נפצעו בעזה, הפצוע השלישי איבד את רגליו. בריאיון מעורר השראה מתוך בית החולים הם משתפים בכאב המשפחתי וברגעי ההתחזקות, אבל בעיקר בתקווה שמחיר הפציעות לא יהיה לשווא

יוסף ארנפלד

מה יקרה ביום שבו רובוטים יעברו תהליך היריון ולידה חנה קטן | שנת הלימודים מתחילה, אבל בעיית המחסור במורים רחוקה מלהיפתר מירי בן דוד לוי

חיים במתנה

אורי שלומאי, בן 43 ממודיעין, נשוי לליאור ואב לארבע בנות, מפקח על רישום מקרקעין ברשות להסדר ורישום מקרקעין במשרד המשפטים

◀ פז"מ כלייה

תרמתי כליה לפני שנה וחצי.

◀ מאין באת

גדלתי בקריית מוצקין, להורים שהקדישו את חייהם לחינוך - לא רק כמקצוע, אלא כשליחות. אמא הייתה מפקחת בחמ"ד, ואבא עסק בחינוך בבתי ספר לא דתיים. ההורים היו ועודם ראשונים לכל פעילות קהילתית ולכל מעשה חסד. הבית שלנו היה תמיד פתוח, מקום שבו כל אורח, כל חבר וכל מי שנוקק לכך מצא חום וקבלה. כמעט שלא הייתה שבת שלא אירחנו בה עולים חדשים, מתגירים, חברים או סתם אנשים שחלפו בדרכנו. גדלתי גם לצד סבי, יצחק פרומוב, שהיה אדם משמעותי במיוחד בחיי. הוא עצמו הגיע לארץ לאחר השואה, ללא משפחה, ולקח תחת חסותו את האחיות של סבתי ואחיין שגדל ללא אב. החוויות והערכים של סבי וההורים שלי חקקו בי את הבנת חשיבותם של נתינה ללא תנאי, כבוד לאחר ואחריות לקהילה.

◀ חיים של שליחות

כשסיימתי את לימודי המשפטים, המסלול הטבעי שלי היה עבודה בשירות הציבורי. לאחר מגוון תפקידים שמילאתי במשרד המשפטים, כיום אני מפקח על רישום מקרקעין. זהו תפקיד שיפוטי בסכסוכים בין בעלי דירות בבתי משותפים, תפקיד מרתק שנועד להכריע בסכסוכים בין שכנים שמתראים זה עם זה מדי יום, אך לעיתים נוצרים ביניהם חיכוכים ומריבות, לפעמים בנושאים פעוטים שמסלימים למריבות עזות. אומנם התפקיד הוא משפטי, אבל מבחינתי הייעוד הוא השכנת שלום בין הצדדים כדי שיוכלו לחיות זה לצד זה בשמחה ובאהבה.

◀ רגע מכונן

כשבתי הקטנה זוהר הייתה בת שנה, במשך שבועיים לא יכלה לאכול ולנשום בצורה תקינה, ואפילו הרופאים לא אבחנו את מקור הבעיה. לאחר שהגיעה לקושי של ממש בנשימה, רופאת המשפחה שלחה אותה לצילום, ואז התגלה בוושט של זוהר כוכב ממתכת, שאותו בלעה כנראה תוך כדי משחק. לאחר פיענוח הצילום הובהלנו לבית החולים, שם זוהר הורדמה והונשמה עד שהצליחו בחסדי שמיים להוציא את הכוכב בניתוח. הרגע שבו צוות הרופאים הציל את חייה היה עוצמתי כל כך, שהבנתי בתתימודע שאני חייב לעשות משהו משמעותי למען אחרים. לאחר זמן קצר נתקלתי במקרה בפרסומת של 'מתנת חיים', שבה נכתב שניתן לגלות התאמה לתרומת כליה תוך 30 שניות. נרשמתי, והשאר היסטוריה.

◀ קופצים למים

אף שהרגשתי מחויבות לבחור שהייתי אמור לתרום לו מלכתחילה, נעניתי בשמחה. בסופו

הקשר האנושי שנוצר בעקבותיו והתחושה שהתרומה באמת שינתה חיים. זו זכות עצומה לדעת שזכיתי להציל נפש בישראל. ברוך השם אני מרגיש טוב, ומלבד בדיקות שנתיות אני לא מרגיש בחיי היומיום את התרומה. אני בעיקר שמח שנפלה בחלקי הזכות להעניק מעצמי ולהנחיל לבנותיי ערך ברור: הנתינה. גם אם נותנים חלק מעצמך - לפעמים ממש חלק - זה לא הפסד אלא רווח עצום. ברגע שאתה נותן לאחר, אתה בעצם מרוויח חיים שלמים.

◀ חבר מביא חבר

אני לא מנסה לשכנע מישהו לתרום, זו החלטה שצריכה לבוא מבפנים. יחד עם זאת לא מעט אנשים ששמעו את הסיפור שלי פנו לבדוק את התאמתם. אני משתף מניסיון אישי ומדגיש שזו החלטה משמעותית בחיים, שדורשת רצון פנימי וצלול. אני לא יודע אם השפעתי על מישהו ישירות, אבל זמן קצר אחרי התרומה שלי, שכנה קרובה וחבר טוב מהקהילה תרמו גם הם כליה. התרומות שלהם העניקו לי תחושת המשכיות - מעשה קטן שלי יצר גלים של אור וחיים נוספים.

◀ השראה לחיים

לא הכרתי הרבה אנשים שתרמו כליה מלבד אחיה של אשתי, שתרם לפני כמה שנים. תוך כדי ההליך התוודעתי דרך 'מתנת חיים' לאנשים שתרמו, ועם חלקם יצרתי קשר שנמשך עד היום. לאחר שעברתי את הבדיקות הראשוניות, חברה מהעבודה סיפרה לי על חבר שלהם - בחור בן 39, קצין לשעבר, שתוך כדי השירות הצבאי סבל מקריסת כליות. אותו בחור לא הכיר את 'מתנת חיים', והפניתי אותו אליהם על מנת שיעשו את ההתאמה רשמית. בד בבד התחלנו את הבדיקות המעמיקות בבית החולים, והתברר שאנחנו מתאימים, אך אז התקשרו אליי מהעמותה ושאלו אם אהיה מוכן לשקול תרומה לאישה אחרת, בת 39 ואם לארבעה ילדים, שכבר שנה וחצי לא מצאו לה תורם, ולבצע תרומה בהצלחה וכך להציל שני חולים.

◀ רגע של נחת

בתרומת הכליה הרגשתי 'מקף' קטן בין שני עולמות - בין האדם שהייתי אמור לתרום לו, איש לא דתי שחלה תוך כדי שירות צבאי, ובין האישה שלה תרמתי בסופו של דבר, שהיא אישה חרדית מבני ברק, אם לילדים שלומדים בישיבות. סימן קטן לאחדות שאנו זקוקים לה בימים אלו.



**לבדיקת
התאמה
להציל חיים
ולתרומת
כליה סרקו**

צילום: באדיבות מתנת חיים



גם אם נותנים חלק מעצמך - לפעמים ממש חלק - זה לא הפסד אלא רווח עצום. ברגע שאתה נותן לאחר, אתה בעצם מרוויח חיים שלמים.

לתפקד כאמא, כאישה ובמקצועה כמורה. ברוך השם התרומה הצילה את חייה, וחיי המשפחה חזרו אט אט למסלולם. עם הנתרמת נוצר קשר חם, שממלא אותי שמחה בכל פעם שאנחנו נפגשים או מדברים. בחג החנוכה האחרון היא ערכה מסיבת הודיה ובה השתתפתי עם משפחתי, והאירוע היה מרגש וממלא. אני מצוי בקשר גם עם האדם שהייתי אמור לתרום לו את הכליה, וגם חייו השתנו ללא היכר.

◀ חיים חדשים

ברוך השם חזרתי לשגרה רגילה. אני נזכר בתרומה בעיקר בשיחות עם הנתרמת, שמביאות שמחה ונחת. זה מסכם בעבורי את כל התהליך: לא רק ההתרגשות מהמעשה עצמו, אלא גם

של דבר, יחד עם בית החולים, 'מתנת חיים' הצליחו לבצע הצלבה: האדם שהייתי אמור לתרום לו קיבל כליה מתורם אחר, ואני תרמתי כליה לאישה שהכליות שלה היו על סף קריסה. בכל התקופה הזאת קיבלתי ליווי צמוד מאיתן, שאותו הכרתי דרך העמותה, והוא היה כתובת לכל שאלה, להתייעצויות ולהפגת חששות.

◀ גאולה

האישה שקיבלה את הכליה הייתה במצב קשה מאוד, עקב מחלה גנטית שפגעה בכליותיה. לאחר לידת בתה הקטנה הכליות שלה הפסיקו לתפקד. כשנפגשנו, כמה שעות לפני הניתוח, היא מסרה לי מכתב ובו גוללה את קורותיה בשנה שלפני הניתוח, והיא סיפרה שלא הצליחה

ההכשרה לצי/מאמ

תואר בשנה שני אחת!



המכללה האקדמית לחינוך בחולון מציגה:

תואר שני בתלפיות - ההצלחה הבאה בקריירה המקצועית שלך.
ללמוד עם סטודנטיות כמוך, בתוכנית איכותית עם מרצים מעולים.

תוכניות תואר שני (M.Ed.)

לקויות למידה תואר שני בלקויות למידה עם אפשרות לשילוב תעודת מאבחן דיסקטי	חינוך לגיל הרך
הוראה הטרוגנית - חינוך בחברה משתנה	אנגלית כשפה בינלאומית

- ✓ אפשרות לקבלת החזר שכ"ל ממשרד החינוך לזכאים
- ✓ מוכר ללימודים על ידי קרן שבתון
- ✓ מוכר לגמול השתלמות

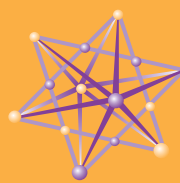


המכללה

האקדמית חמדת

חוסן, אמונה, חינוך

קריית חינוך שדות נגב



האקדמית חמדת

מברכת את הבוגרות והבוגרים
על כניסתם לתפקידי ניהול
בשנה"ל תשפ"ו



מוריה לוי

מנהלת תתמ"ד אלומה צומח
במועצה האזורית שפיר



איילת בן דהן

מנהלת החווה
החקלאית אשכול



ניראל עיאל

מנהל בית ספר
לביא בחרש



מיטל גלילי

מנהלת בית הספר
יצחק רבין בנתיבות



שלומי דהן

מנהל בית החינוך אמי"ת
איתן במעלה אדומים



הדר אביקר

מנהלת בית ספר היסודי
נעם רחל במעלה מכמש



דוד אפרט

מנהל בית הספר
נוף הרים במודיעין



נחמי מנור

מנהלת אולפנת חב"ד
החדשה בנתיבות



יהודה אונגר

מנהל אגף חינוך
בעיריית ערד



שירן כהן

מנהלת בית ספר
סיני בגן יבנה



ראם דה-האן

מנהל בית ספר
אמיר בפתח תקווה



יפית גבאי

מנהלת אולפנת
אורט יבנה



גיל שריקר

מנהל ישיבת
סנהדרין באשקלון



יעקב מנדלבאום

מנהל תתמ"ד
זמרת הארץ בעמיחי



יגאל גרונר

מנהל הישיבה התיכונית
שעלבים



הילה כהן זדה

מנהלת בית הספר
המשלב באר גנים



סנדרה ויצמן

מנהלת חט"ב גימנסיה
דרכא בקרית מלאכי



יוסי חורי

מנהל בית ספר
נגה בנתיבות



פיני צוברי

מנהל החווה לחינוך חקלאי
ומדעי הסביבה בבאר שבע



*5280

כשחוסן פוגש אמונה וחינוך

ביפין ג'ושי, סטודנט באקדמית חמדת, נחטף בשבעה באוקטובר ומוחזק עדיין ברצועת עזה.
מחכים לך ולכל החטופות והחטופים!





חזקים ביחד



גל אורן לונדון BSD



דווקא בקיץ הזה, בעיצומה של המלחמה,
השתתפו בתוכניות ה-טס שהתקיימו בישראל:

1,003
בני נוער
מהפריפריה



284
עולים
חדשים



2,002
בני נוער
מארה"ב



ORTHODOX
UNION תורה
ומצוות



ישראל
יהדות ו חינוך ו ציונות



טס - איחוד של אלפי קהילות אורתודוקסיות בארה"ב,
המפעיל את מערך הכשרות הגדול בעולם. כל הכנסותיו
מושקעות בחזרה לקהילה יחד עם תרומות נוספות
שהארגון מגייס לחיזוק הקהילות בתפוצות, בפעילות
חברתית לנוער בסיכון ובקליטת עלייה בישראל.



פיצחת
קודים בסייבר?



בואי **להכיר** להם את
הקסם שבמתמטיקה

חינוך האתגר הבא שלך!

בהרצוג תקבלו כלים, ידע וליווי
שיהפכו את החינוך לדרך החיים שלכם

הסבת
אקדמאים
להוראה



תואר
שני



תואר
ראשון



יום
היכרות
י' אלול
3.9.25

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

%

%



הנחה

50%

Super Market

מעין
2000
הסל המשתלם!

%

על עשרות פריטים

לשבוע בלבד 6.9.25 - 31.8

קרקר פיטנס

140 גר'

מובל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪5.90

11.90

עוגת קראנץ' שמרים

400 גר'

1 יחידה ב-
₪5.90

11.90

טחינה מסורתית

500 גר'

מובל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪6.40

12.90

פאז' פרינק

120 גר'

בקניה מעל 100 ₪

1 יחידה ב-
₪2.90

5.90

קמח לחלה מחיטה 80%

1 ק"ג

ברקוד: 9351023

1 יחידה ב-
₪5.90

11.90

קמח כוסמין לבן

1 ק"ג

ברקוד: 144048

1 יחידה ב-
₪8.40

16.90

שמן זית

500 מ"ל

מובל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪14.90

29.90

מנת השף

70 גר'

1 יחידה ב-
₪2.90

5.90

אורז תאילנדי

1 ק"ג

ברקוד: 211169

מובל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪3.70

7.50

פסטה איטלקית רגילה

500 גר'

1 יחידה ב-
₪2.90

5.90

צלחות גדולות שקופות

75 יח'

ברקוד: 226752

1 יחידה ב-
₪9.90

19.90

עגבניות מרוסקות לה פסטה

שלישייה | 400X3 גר'

1 יחידה ב-
₪8.40

16.90

מלפפונים במלח / חומץ

גודל 18/25 | 540 גר'

1 יחידה ב-
₪6.40

12.90

עגבניות מרוסקות בתוספת שום

800 גר'

ברקוד: 208343

1 יחידה ב-
₪4.90

9.90

שמפו / מרכך / תחליב רחצה

700-650 מ"ל

מובל ל 4 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪6.90

13.90

אג'קס

1.5 ליטר

AJAX

1 יחידה ב-
₪9.90

19.90

אקס ספריי

מובל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
₪7.40

14.90

נייר אפיה איכותי

50 יח'

ברקוד: 5008280

1 יחידה ב-
₪4.90

9.90

סודה שופס

רביעייה | 250X4 מ"ל

מובל ל 2 יח' ללקוח

כולל פיקדון

1 מארז ב-
₪6.40

12.90

משקה מוגז נורדיק

1 ליטר

מובל ל 3 יח' ללקוח

כולל פיקדון

1 יחידה ב-
₪3.40

6.90

מי עדן

1 ליטר

כולל פיקדון

1 יחידה ב-
₪1.90

3.90

קוקה קולה / זיר

500 מ"ל

כולל פיקדון

Coca-Cola

1 יחידה ב-
₪3.50

7.00

המבצעים בסניפים: ירושלים: ים סוף 101 | ים סוף 17 | ירמיהו 2 | חכם שמעון 14 | הילל 14 | שמואל הנביא 35 | בית ישראל 17 | רמת שלמה דרוק 54 | נווה יעקב אביר יעקב 2 | גבעת מרדכי שחל 58 | מרכז כלל אגריפס 40 | הר חוצבים המרפא 1 | גילה יהושוע ברוכי 2 | מורדות גילה אבנר חי שאקי 27 | רחביה קק"ל 12 | הר חומה מנחם ברש רועי 1 מעלה אדומים: 03 פרי מגדים 19 | קניון קרסו הרצם 31 | 07 הצור 36 | כיכר יהלום 1 שער בנימין: אזור תעשייה פסגת זאב: מאיר גרשון 46 | משה דיין 160 | השישה עשר 39 טבריה: הנשיא וויצמן 65 | מיכאל 7 חריש: טופי 1 | התאנה 19 רכסים: אזור תעשייה מגדל העמק: הזית 4 באר שבע: טבנקין 76 | יוחנן הורקנוס (גילת) 1 | ברנפלד 17 בני ברק: גן ורשא רבי עקיבא 94 | סמטת אד"ר העליה השניה 6 | הרב קוק 5

המוצרים המופיעים במודעה זו הינם מוגבלים ל 6 יחידות בלבד ללקוח, למעט מוצרים אשר בסמך להם במודעה זו צוינה מגבלה אחרת | החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת | התמונות להמחשה בלבד | הרשות רשאית להגביל כמות המוצר במבצע | יתכן שהמחיר הקודם של המוצרים במבצע שונה מסנף לסנף והוא מוצג בסנף המבצעים תקפים עבור הברקודים המשתתפים במבצע בלבד | אין כפל מבצעים | המבצע כפוף למלאי/המגוון המוצרים הקיים בכל סנף | אין מכירה סיטונאית | מלאי מינימום של 2 יחידות למוצרים שבמבצע שמחירם מעל 50 ש"ח | בכפוף לתקנון המבצע המוצג בסניפי הרשות | המבצעים בתוקף: 31.08-06.09.25 ז' אלול עד י"ג אלול או עד גמר המלאי המוקדם מביניהם | ט.ל.ח

ביה"ס לחזנות של מכון רננות
 בניהולו האמנותי של אלי יפה מציג:

"גילוי ברעדה"

יום ראשון
 י"ד באלול תשפ"ה

היכל שלמה
 רח' המלך ג'ורג' 58
 ירושלים

קונצרט אברהם ייחודי 7.9.2025



בהנחיית יעקב חמו

משתתפים:

♦ יעקב מוצן ♦ נתנאל אילוביסקי

♦ אבריימי קירשנבויס ♦ אברהם פיינטוך ♦ תלמידי מכון רננות

♦ אלי יפה ♦



בליווי נגני תזמורת הלאדינו הישראלית בניהולו
 וניצוחו של ד"ר אריאל לזרוס

מוקדש לזכרם של רבקה, שמואל, וגילי גרינברג



הכניסה חופשית בהרשמה מראש | לפרטים: 054-311-4595

הרשמה באתר רננות- המכון למוזיקה יהודית: www.renanot.co.il

סיורי סליחות בתשלום יתקיימו בין השעות 18:00-20:00

פתיחת שערים: 19:30 | תחילת קונצרט 20:00 | סיום משוער: 22:30

%

Super Market
מעין
2000
הסל המשתלם!



הנחה
50%
על עשרות פריטים

%

על עשרות פריטים

לשבוע בלבד 6.9.25 - 31.8

נייר טואלט מולט



32 גלילים
ברקוד: 262031
מוגבל ל 2 יח' ללקוח
בקניה מעל 100 ש"ח

1 יחידה ב-
17.40 ש"ח

33.90 ש"ח

לחמניות



שישייה
ברקוד: 65555
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 מארז ב-
6.40 ש"ח

12.90 ש"ח

ממרח פרה



500 גר' | פרווה
ברקוד: 745345
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
7.40 ש"ח

14.90 ש"ח

מגבוני תולי



רביעייה
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
4.90 ש"ח

9.90 ש"ח

פילה מושט



קפוא | גודל 5/7
מוגבל ל 3 ק"ג ללקוח

1 ק"ג ב-
14.90 ש"ח

29.90 ש"ח

משקה XL



250 מ"ל
בקניה מעל 100 ש"ח
מוגבל ל 6 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
2.40 ש"ח

4.90 ש"ח

מארז חטיפי עבאדי



שמינייה | 40X8 גר'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 מארז ב-
8.90 ש"ח

17.90 ש"ח

נשנושים



שמת בצל / זעתר / תירס
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
6.90 ש"ח

13.90 ש"ח

חטיפי ניצ'ר וואלי



חמישייה
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 מארז ב-
7.90 ש"ח

15.90 ש"ח

בייגלה / שטוחלה



300/400 גר'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
5.90 ש"ח

11.90 ש"ח

קפה טורקי לדרך



168 גר' | 24 יח'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח
בקניה מעל 75 ש"ח
ברקוד: 953559

1 יחידה ב-
10.90 ש"ח

21.90 ש"ח

פירורי לחם מוזהבים



500 גר'
ברקוד: 1001126

1 יחידה ב-
4.40 ש"ח

8.90 ש"ח

דורטוס



55 גר'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
1.90 ש"ח

3.90 ש"ח

ביסלי



55/60 גר'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
2.10 ש"ח

4.30 ש"ח

שעועית ירוקה חתוכה



700 גר' | ברקוד: 103501
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
8.40 ש"ח

16.90 ש"ח

אחלה חומוס



400 גר'
ברקוד: 964564
מוגבל ל 2 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
4.20 ש"ח

8.50 ש"ח

דנונה פרי



150 גר'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
2.00 ש"ח

4.00 ש"ח

משקאות חלב



250 מ"ל
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
2.90 ש"ח

5.90 ש"ח

טישו לופ



חמישייה
ברקוד: 182081
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 מארז ב-
5.90 ש"ח

11.90 ש"ח

כפפות וניל ללא אבקה



100 יח'
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
8.90 ש"ח

17.90 ש"ח

נוזל כלים פיירי



650 מ"ל
מוגבל ל 3 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
6.40 ש"ח

12.90 ש"ח

משחת שיניים קולגייט אדומה



זוג | 100X2 גר'
מוגבל ל 2 יח' ללקוח

1 יחידה ב-
9.90 ש"ח

19.90 ש"ח

המבצעים בסניפים: ירושלים: ים סוף 101 | ים סוף 17 | ירמיהו 2 | חכם שמעון 14 | הילל 14 | שמואל הנביא 35 | בית ישראל 17 | רמת שלמה דרוק 54 | נווה יעקב אביר יעקב 2 | גבעת מרדכי שחל 58 | מרכז כלל אגריפס 40 | הר חוצבים המרפא 1 | גילה יהושוע ברוכי 2 | מורדות גילה אבנר חי שאקי 27 | רחביה קק"ל 12 | הר חומה מנחם ברש רועי 1 מעלה אדומים: 03 פרי מגדים 19 | קניון קרסו הרכס 31 | 07 הצור 36 | כיכר יהלום 1 שער בנימין: אזור תעשייה פסגת זאב: מאיר גרשון 46 | משה דיין 160 | השישה עשר 39 טבריה: הנשיא ווייצמן 65 | מיכאל 7 חריש: טופי 1 | התאנה 19 רכסים: אזור תעשייה מגדל העמק: הזית 4 באר שבע: טבנקין 76 | יוחנן הורקנוס (גילת) 1 | ברנפלד 17 בני ברק: גן ורשא רבי עקיבא 94 | סמטת אד"ר העליה השניה 6 | הרב קוק 5

המוצרים המופיעים במודעה זו הינם מוגבלים ל 6 יחידות בלבד ללקוח, למעט מוצרים אשר בסמך להם במודעה זו צוינה מגבלה אחרת | החברה רשאית להפסיק את המבצע בכל עת | התמונות להמחשה בלבד | הרשות רשאית להגביל כמות המוצר במבצע | יתכן שהמחיר הקודם של המוצרים במבצע שונה מסנף לסנף והוא מוצג בסנף המבצעים תקפים עבור הברקודים המשתתפים במבצע בלבד | אין כפל מבצעים | המבצע כפוף למלאי/המגוון המוצרים הקיים בכל סנף | אין מכירה סיטונאית | מלאי מינימום של 2 יחידות למוצרים שבמבצע שמחירם מעל 50 ש"ח | בכפוף לתקנון המבצע המוצג בסניפי הרשות | המבצעים בתוקף: 31.08-06.09.25 ז' אלול עד י"ג אלול או עד גמר המלאי המוקדם מביניהם | ט.ל.ח



אתגר 13 הימים

אלול תשפ"ה. כולם חוזרים בתשובה. מה איתי?

לא על ראש השב"כ, לא על הפצ"רית, לא על 'אחים לנשק', לא על מובילי קמפיין ההרעבה וכו' וכו'). אין חיבוקים חינם.

5 מדהים כמה הקמפיין הזה בעצם מתנהל במקביל: מלחמה בחרדים שלא מתגייסים, ומלחמה בציונות הדתית שוחרת המוות. לפני שבוע נסענו לחופשה בצפון. כל הנוף בדרך - צהוב. כל צומת. כל גשר. כל שדה. שאלתם את עצמכם למי יש אינטרס להשקיע כל כך הרבה כסף כדי להזכיר לנו את מה שלרגע אנחנו לא שוכחים? מה האינטרס שלו בקמפיין החטופים? מה האינטרס שלו בעצירת המלחמה בטרם עת?

לא ניכנס עכשיו לנושא החטופים והשימוש הציני בכאב הנוראי של משפחותיהם, גם לא לשימוש הציני בכאב הנוראי של המשפחות השכולות ובקושי העצום של משפחות המילואימניקים יבדל"א. אבל רק עוד חוויה אחת מהדרך הצהובה לחופשה: במיקום אסטרטגי במיוחד מעל כביש 6, ראיתי שני שלטים מושקעים שבעצם יוצאים זה נגד זה: בשלט הראשון היה כתוב "עושים סוף למלחמה - מחזירים את כולם הביתה!". ובשלט שלידי היה כתוב "ממשלת המשתמטים!". לא הבנתי. משתמטים ממה? מהמלחמה שצריך לעשות לה סוף? התשובה היא כן. אין מוקדם ומאוחר בקמפיין. הכול הולך. העיקר לשטות מגור במגור.

צריך לזכור תמיד: הכאוס הוא תוכנית העבודה שלהם. זו תקוותם היחידה. רק שהם לא לוקחים בחשבון שאומנם יש להם המון כסף, אבל עם ישראל כבר פחות אוכל את הקמפיינים האלה. אז מדי פעם "סערות" כמו "בזמן מלחמה וחטופים - החרדים חוגגים בנסיעות לאומן ולקבר הרבי מלובביץ", או "בזמן מלחמה וחטופים - הקבינט חוגג במסעדה באירוע של מתנחלי בנימין" תופסות לרגע כותרות (מי אמר קמפיין נגד החרדים ונגד המתנחלים בריזומנית ולא קיבל?), אבל הם לא מצליחים להזיז את העם מהמקום הנכון. מאות אלפי ראשים שמניחים עליהם תפילין כבר חושבים אחרת.

6 וידי קטן: באלול הזה נהיה לי פתאום פומי-תשובה. כולם מתחזקים. ראיתי השבוע איזה סרטון של איזה כוכב רשת, סליחה אבל אני אפילו לא מכיר את שמו, מניח תפילין ופשוט בוכה מהתרגשות. מה איתי? בסדר, נולדתי דתי, אז מה, לא מגיע לי לבכות קצת מאיזו מצווה? אני מנסה גם להתחזק. מקבל על עצמי כל מיני החלטות טובות. ולא מחזיק בהן יותר מכמה ימים. כי אין לי משמעת עצמית. ואז אני מצטרף למיזם של לימוד קבוע - ורואה ישועות. דווקא המסגרת הקבועה והתובענית מחזיקה אותי.

ואם אתם חושבים שאני הולך לכתוב עכשיו שוב על הדף היומי, אז צדקתם. אבל רגע, חכו, זה לא סתם הדף היומי. זאת מסכת הוריות, המסכת הכי קצרה בש"ס, שמתחילה השבוע ביום רביעי. תשמעו, זה תזמון אלוהי. מה הסיכוי שהמסכת הכי קצרה בש"ס - 13 דפים בלבד! - תתחיל בדיוק בשיא חודש אלול ותסתיים שבוע ימים לפני ראש השנה? מי לא חותם על עסקת טיעון כזאת ערב יום הדין? לא למדת כל השנה, אבל הנה עכשיו אני חוזר בתשובה. טוב, סליחה. נסחפתי פה קצת לכיוון של הפחדות אלוליות, בדיוק הכיוון שאותי רק מרחיק ומשתק. האמת שזה בדיוק להפך: להצליח להיכנס למסגרת של לימוד יומי קבוע, ועוד בחודש אלול, זה פשוט כיף. הדגים שבים ורקדים. ואם אתם חושבים שאני מגזים עכשיו לצד השני, אז רואים שלא למדתם את הדף מתוך אפליקציית "יומ" המפנקת. היא באמת הופכת את הלימוד לכיף. וזה עוד לפני שדיברנו על מצוות תלמוד תורה, ועל ההשפעה הסגולית שלה עלינו, ועל משפחתנו, ועל עמנו, ועל חיילינו, ועל חטופינו. אז קדימה, בן אדם, מה לך נרדם. ●



צילום: הקרן למורשת הכותל

סליחות ראשונות בכותל המערבי, השבוע

בכלל, מאז שיצא הספר שלה שמנגיש את ברכות השחר, אני מרגיש כאילו אני חי לצד סופרת מותחנים. התגובה הנפוצה ביותר היא: מתי כבר יוצא הכרך הבא? אנשים ונשים, מהמקומות הרחוקים ביותר, מהעדות הרחוקות ביותר (רמז: הן ממש לא התחילו לומר סליחות השבוע), פשוט התחילו לומר ברכות השחר. לא לקרוא רעיונות יפים על הפרשה, לא לספר לילדים שלהם סיפורים מעצימים - אלא להתפלל. לברך. אז עכשיו הם מצפים בקוצר רוח לספר המנגיש הבא. כי הם רוצים להתקדם, לעבור להמשך התפילה - אבל הם לא יודעים בדיוק איך לעשות את זה. מבינים את המצב? המוני יהודים תקועים כרגע ב"הגומל חסדים טובים לעמו ישראל". המשך יבוא.

4 אל תיתנו לתקשורת להטעות אתכם. היא תמיד מפספסת את הסיפור האמיתי. ובכל הקשור ליהדות: היא תמיד נלחמת בסיפור האמיתי. מנסה להסית נגד התורה, לפלג בין המחנות השונים של שומריה. פה אתם כן יכולים לקחת את הסיפור של הסליחות כמייצג: כמה הוא מסוקר בתקשורת ביחס להפגנות קפלן? והרי מדובר כאן בכמות גדולה פי כמה, ובקהל שמגיע בלי שום קמפיין, לילה אחרי לילה בשעה מאוד מאוחרת, מוותר על שעות שינה, מחפש חניה, נדחק בסמטאות הרובע. ובעיקר, וזה ההבדל הכי משמעותי: בקהל צעיר. בדור העתיד של מדינת ישראל. כמה התופעה המטורפת והמרתקת הזאת מסוקרת, בייחש לאייטמים שכל מטרסתם להרחיק יהודים מהנשמה שלהם ומנשמת האומה?

קבלו כלל תקשורתי שאין בו יוצאים מן הכלל. תבדקו אותי: אם אתם רואים חרדי על המסך, הוא תמיד יאמר דברים מקוממים. לפעמים אני תוהה אם יש אודישנים כאלה מסודרים למרואיינים חרדים. הם מגיעים אחד אחרי השני למבחן מול מצלמה באיזה מרתף בבני ברק או בבית שמש. אלה שמדברים יפה, או אפילו רק נראים יפה, אומרים להם "אל תתקשרו אלינו, אנחנו נחזור אליכם". את היתר אנחנו רואים על המסך.

כשמדובר במרואיינים מהציונות הדתית זה כבר סיפור אחר. עד המלחמה, גם אותם הציגו כחבורת משיחיים עם עוזי ודובון. וזה גם מה שיקרה דקה אחרי המלחמה. בעצם, זה קורה גם תוך כדי המלחמה. כבר עכשיו מאשימים את המגזר שמחרף את נפשו להגנת העם והארץ בכך שהוא "אוכל מוות".

אבל מאז השבעה באוקטובר התפתח פה גם ז'אנר תקשורתי נוסף שרווח מאוד: עורכי העיתונים והתוכניות מחפשים את היפים, את הגיבורים, את אלמנות הגיבורים הי"ד. הם יקבלו שערים מרגשים אבל תמיד - ושוב: כמעט ללא יוצא מן הכלל, תבדקו אותי - הכתבה תהיה חייבת להכיל ביקורת על נתניהו או על החרדים או על שניהם (לא על הרמטכ"ל, לא על ראש אמ"ן,

1 אל תיתנו להתרגשות מהתמונה הלילית המדהימה עם עשרות האלפים בסליחות הראשונות השבוע בכותל לבלבל אתכם. אל תיתנו גם לתמונות שעוד יבואו לילה אחרי לילה - מהשבוע ועד לשיא בערב יום הכיפורים - להסיח את דעתכם מהאמת.

ומה האמת? שהתופעה הזאת, של ישראלים שבימים אלה מתעוררים בתשובה, היא כל כך הרבה יותר גדולה מכמה עשרות אלפים בסליחות בכותל, או אפילו ממאות האלפים שיבואו בהמשך. עוד לא הומצאה המצלמה שיכולה להכניס לפריים אחד את כל הישראלים שליבם הומה בתשובה בחודש אלול תשפ"ה.

2 אני לא משתמש בביטוי "ליבם הומה בתשובה" לתפארת המליצה. זה לא שנחה עליי רוח ספרותית לקראת הימים שבין כסה לעשור. כתבתי תיאור עיתונאי פשוט של מה שעובר בימים אלה ממש על מאות אלפי יהודים (ואם מכניסים לחשבון גם את יהודי העולם - אולי אפילו מיליוני יהודים), שחוו את המכה הנוראה והמעוררת של שבעה באוקטובר, ושחוו את החיבוק האלוהי הגדול של המתקפה באיראן - ולא נשארו אותו הדבר. איך אפשר להישאר אותו הדבר?

מה הם עושים בפועל? זה בכלל לא משנה. סתאם. נראה לכם? ברור שזה משנה. משנה לקב"ה, אבל אפילו עוד לפני זה: משנה להם. הם מחפשים עשייה. יהדות תכרובות? אל תחרטטו אותם. זה אולי היה השיח לפני שבעה באוקטובר. נפשם משתוקקת (שוב: תיאור עיתונאי!) לבטא את ההתעוררות הרוחנית באמצעות מצוות מעשיות. אולי לכן הפרשות חלה הפכו להיות כאלה פופולריות. מכל תרי"ג המצוות דווקא הפרשת חלה? כן. כי היא מאוד מעשית, פיזית, בצקית. אלו דברים שיש להם שיעור.

אבל זה לא רק הפרשת חלה. זה גם שמירת שבת (ברמות שונות: החל מלהתנתק מהסלולרי ולא לנסוע ברכב, ועד הימנעות מלהוציא פסולת מתוך אוכל). וכמובן: הנחת תפילין. ראיתי השבוע, ממש במקרה, איגרת ישנה מאוד של הרבי מלובביץ'. עוד לפני שהוא היה אדמו"ר, אלא רק חתנו של האדמו"ר הקודם של תנועת חב"ד. הוא כתב מכתב אישי מרגש ליהודי שהתחיל להניח תפילין: "מעומק הלב וברגש של אהבת ישראל הננו מברכים אותו בצעדו החשוב ביותר. ראש שמניחים עליו תפילין חושב כיהודי. לב שלידי מניחים תפילין חש כמו לב יהודי. ויד הקשורה בתפילין - רחוקה ממעשים רעים, ועושה תמיד מעשים טובים". וואו. כמה פשוט, כמה עמוק. והוא מסיים את המכתב הקצר לאותו יהודי כך: "תורה ומצוות הם חיינו. הנחת התפילין שלו היא אושר עבדו ועבור משפחתו. זו טובה לכל עמנו והגנה לארץ בה אנו נמצאים". כל כך הרבה ישראלים מבינים היום, מרגישים היום, ובעיקר מקיימים היום, את מה שהרבי מלובביץ' כתב פה לאותו יהודי.

על הפופולריות של מצוות ציצית לא צריך לדבר, כי רואים את זה בכל פינה. טהרת המשפחה לא רואים, אבל זה גם בכל פינה. וכמה מסעדות הפכו לכשרות בשנתיים האחרונות? או בגלל שבעל הבית התחזק, או בגלל שבעל הבית פשוט הבין שבשביל להרחיב את קהל הלקוחות, או אפילו כדי לשמר אותו - הוא חייב להתחיל להיות כשר. יהדות ככשרות.

3 אני מציץ מדי פעם למייל של אשתי ורואה מה הולך שם סביב כל דבר שרק מריח מיהדות. השבוע למשל היא פתחה סדנה לחודש אלול לנשים. בפרסום שהיא הוציאה לא היו יותר מדי פרטים והבטחות. לטעמי אפילו פחות מדי. רק מילים כמו "להגיע מוכנה לאלול", "תשובה והתעוררות", "לגלות את משמעות התפילות והסידור". אבל מסתבר שלא צריך יותר מזה. פתחו לי פתח כחודו של מחט - ואפתח לכם זום עם 6,809 נרשמות. כן, זה המספר המדויק. ומאחורי כל מספר יש נשמה. אני מקווה שגם הקב"ה מציץ מדי פעם למייל שלה.

הכל שבת כולנו 'משזכים' את הסנטיס

כולנו אחלה

חזקו עם
מטקחה זה
חיהור מנולה!

חצין עם
טחינה?
נאה ומתקנה!

כרזה סגון
עם חזקו
זה שידור מושלם

מאון סנטי אחלה
250 אר' לשפע סנטיס





יאיר יעקבי
jacobi.y@gmail.com

כיתה כבקשתך

- אני לא יכולה להיות איתה באותה כיתה, כל הממשק איתה נורא לא נעים לי.
- אבל זה לא את בכיתה, זה הילד.
- כן, אבל את יודעת איך זה, נפגשים בימי הולדת, בר מצוות, אספות הורים, וזאתי איך שהיא רואה אותך בזווית העין היא מתלבשת עלייך, מדברת קרוב ואומרת המבוגר.
- מה הסיכוי שהמבוגר יעלה בשיחה?
- היא תמיד מוצאת איך להשחיל את זה, אני אומרת לך האישה לא מחוברת.
- הבנתי.
- אגב אמא של דביר כהן מקסימה, אני אומרת לך. אם תתקשרי אליה עכשיו אולי עוד תספיקו להעביר אותו לז'3.
- זה לא יקרה, יש משהו אחר שאני יכולה לעזור?
- כן, אני ביקשתי במפורש שהכיתה של הבן שלי תהיה ממוקמת בצד המזרחי של בית הספר.
- מה?
- כתבתי במפורש שהבן שלי צריך חלון שפונה מזרחה, אם הבן שלי לא מקבל משב רוח מזרחי במהלך השיעור הוא מאבד ריכוז.
- יש לך אבחון לדבר הזה?
- כן, אבל באבחון לא ראו שום בעיה.
- אז אין בעיה.
- יש בעיה, פשוט האבחון עצמו התבצע בקליניקה עם חלון לכיוון מזרח אז הם לא עלו על זה.
- הבנתי.
- אז תזיזי את הכיתה לצד המזרחי?
- לא.
- אז את הבן שלי תזיזי.
- אי אפשר.
- למה, כי אז הוא לא יהיה עם הילדים שהוא ביקש?
- לא, כי אז הוא יהיה ב"ב נשמה, הם אלו שבצד המזרחי.
- הבנתי. לגבי השיבוץ של המחנך יש מה לעשות?
- מה הבעיה?
- אני כתבתי בטופס במפורש שהבן שלי לא יכול להיות בכיתה שיש בה נוכחות של מחנך.
- מה?
- מה ששמעת, נוכחות של מחנך נורא מלחיצה את יואבי, וכשהוא לחוץ הוא לא יכול ללמוד.
- אבל גם בלי מחנך הוא לא יכול ללמוד!
- אני מסכימה שזה יותר מאתגר אבל בשביל זה אתם המוסד החינוכי ואני האמא, תמצאו פתרונות.
- אי אפשר שלא יהיה מחנך בכיתה.
- אז הבן שלי תקוע שנה בכיתה שיש בה מחנך, אין בה חלון למזרח, וגילי הרשברג אוכל לו את כל הטושים, זה מה שאת אומרת לי עכשיו.
- כן.
- טוב, לא השארתי לי ברירה. אני אעשה פגישה עם כל ההורים של הכיתה ונארגן מחאה על ההתנהלות שלכם.
- בסדר גמור.
- את חושבת שאני לא אעשה את זה?
- אני חושבת ששכחת שאמא של רונן יצחק היא חלק מהכיתה.
- אוי לא, גברת המבוגר.
- בהצלחה.

- שלום, הגעתי למזכירות בית הספר?
- כן, בוקר טוב.
- הכול יחסי, אני רוצה להגיש תלונה.
- גבירתי, שנת הלימודים התחילה לפני דקה וחצי.
- ואני מנסה להשיג אתכם כבר 90 שניות ללא מענה.
- זו התלונה?
- זו התלונה הבאה, נגיע גם לזה.
- אז במה אני יכולה לעזור לך?
- אני רוצה להתלונן על השיבוץ של הבן שלי בז'3.
- אנחנו לא משנים שיבוצים בשלב הזה של השנה, גבירתי.
- את זה עוד נראה. השיבוץ הזה לא מתאים למה שביקשנו.
- הוא לא עם החברים שהוא ביקש?
- הוא עם שלושה מתוך ארבעה.
- זה יפה.
- זה 75 אחוז. אני מבינה ש-75 זה נחשב יפה בבית הספר שלכם, לא פלא שככה מערכת החינוך נראית.
- גבירתי, אני עכשיו רואה שהילד הרביעי שהוא ביקש להיות איתו זה דביר כהן.
- בדיוק.
- אבל ההורים של דביר עשו רילוקיישן לדאלאס.
- אז מה?
- אז מה את רוצה שאני אעשה?
- שתילחמו על דביר, ככה נותנים לילד איכותי ללכת? אני לא מבינה.
- אבל מה את רוצה שאני אעשה עם זה עכשיו?
- לדעתי עוד לא מאוחר, אמא של דביר מאוד הפכפכה.
- אם תתקשרי אליה בשעה הקרובה אני מאמינה שעוד אפשר להביא אותו לז'3.
- אני לא מתכוונת לעשות את זה גבירתי, את קיבלת כל מה שביקשת.
- לא מדויק, אני גם רשמתי עם איזה ילדים אני לא מוכנה שהילד שלי יהיה בכיתה, ופשוט התעלמתם מזה.
- מה?
- אני כתבתי לכם במפורש שהבן שלי לא יכול להיות בכיתה עם גילי הרשברג.
- מה הבעיה עם גילי?
- הוא אוכל טושים.
- אוכל טושים?
- מאז הגן הוא אוכל טושים מה נעשה, ילד נורא ספציפי.
- ואת מפחדת שהוא ישפיע לרעה על הבן שלך?
- אני מפחדת שהוא יסיים לנו את הטושים.
- הבנתי. אני מצטערת, אני לא משנה שיבוצים בשלב הזה.
- אני גם ביקשתי שהוא לא יהיה בכיתה עם רונן יצחק.
- מה הבעיה איתו?
- אין בעיה איתו, הוא ילד מקסים.
- נו יפה.
- אבל אמא שלו מזעזעת. היא מאלה שמדברים אליך קרוב קרוב, מכירה את זה?
- כן...
- והיא גם אומרת המבוגר.
- מה?
- היא מהאלה שאומרות המבוגר במקום המבוגר.
- אוקיי.



Yair Jacobi
@YairJacobi

ברור שיש התחממות גלובלית, עובדה שלפני 15 שנה בהסדר הייתי הולך עם ציצית כל הקיץ והשנה וואלה יש ימים שזה גדול עליי

לפעמים יוצא לי סימן קריאה במקום סימן שאלה, ואז במקום לשאול את אשתי "מה עם הילדים?" כמו בן אדם יוצאת לי זעקה מכמירת לב של מנהיג רוחני שכואב את אובדן הדרך של הדור הצעיר "מה עם הילדים!"

הייתי בדואר השבוע והיה תור למכונה שמוציאה את הפתקים לתור ואני שואל מה עשינו בזה

מורים יקרים, כבכל שנה באחד בספטמבר אנחנו מעניקים לכם את היקר לנו מכול, וכל מה שאנחנו מבקשים בתמורה זה שתקחו אותם

הזדמנות חד פעמית בתים אחרונים בהנחות מיוחדות



הטבות מיוחדות
אצל
המשווקים

פרסומי ישראל

שקד • יצהר • שילה • בית יתיר • עתניאל • שמעה

בתי
אמנה
DAYS

בספטמבר
י"ד - ט"ז באלול בלבד
7-9

הטבות חסרות תקדים ופינוקים נוספים
הכנסו לאתר והרשמו עכשיו





דביר שרייבר
dvirbe7@gmail.com

מי יכבה את הדוד

שבועיים בלבד נותרו לשמאל הישראלי כדי למצוא לכלוך שיציל את השב"כ מנפילה לציפורניו של הימין. האם הוא יצליח לעמוד במשימה?

בלשכתו, מכיוון שהוא דוס חשוך שמנצל נשים וחושב שהן עובדות אצלו. גם חשדות להטרדה נבדקים ברצינות, כלומר אין אפילו בדל של טענה או תלונה, אבל בשיטת המשפט הישראלית גם אם אין ראיה, זה עדיין לא אומר ששום דבר לא היה.

שב"כ או שבאב

אבל מי צריך את התחום המשפטי כשיש לנו את התחום המשפחתי, שם הראיות נגד זיני מוצקות ועוצמתיות ומדברות בעד עצמן. קודם כול הוא אב ל-11 ילדים, וכפי שכבר אמרו כמה מראשי מועצת החכמים של השמאל, זה מצביע על בעיה חמורה בשיקול הדעת וניצול מחפיר של אשתו המסכנה שגם חובשת כיסוי ראש שהוא בוודאי כופה עליה. היא, כלומר אשתו, גם הוקלטה (!) כשהיא אומרת בפירוש (!!!) שהיא תומכת בהתיישבות יהודית בכל שטחי ארץ ישראל (אימוג'י מבוועת). ולא זו בלבד, שמועות עקשניות טוענות שזיני לומד עם הילדים שלו פרשת שבוע, ואפילו - תחזיקו חזק - משתדל בעצמו לקבוע עיתים לתורה. אחד כזה, תודו, לא יכול להיות ראש שב"כ במדינה יהודית, וכל שכן דמוקרטיה.

שלא לדבר על החשיפה החד-משמעית שלפיה זיני הוא בכלל יעד של השב"כ. זאת אומרת הוא לא, אבל תחקיר חסר פניות העלה שפעם משהו מהשב"כ ביקש ממנו לדבר עם קרוב משפחה שלו באיזה עניין שקשור לשב"כ, או לשבאב, או לשבת, הפרטים לא חשובים, העיקר שזיני לא יכול להיות ראש השב"כ כי יש לו משפחה וכיפה ועשו עליו תחקיר בטלוויזיה עם מוויקה מאיימת ברקע.

עכשיו תעשו את החשבון. האם זה מקרי שזיני, שיש לו 11 ילדים, אמור להתמנות דווקא ב-11 בספטמבר, ש-ב-מ-ק-ר-ה הוא גם יום השנה לפיגועים בניו יורק ובווינגטון? והרי 11 בגימטריה זה י"א, כלומר אי, וכל ילד יודע שהשב"כ הוא אי של שפיות שהמשלה רוצה להטביע. אי אפשר להשלים עם זה. מבחינת השמאל, המשטרה והשב"ס כבר נפלו. אסור לו לאבד גם את השב"כ שתפקידו להשתלט על הממשלה, לא חלילה להפך. אם זיני ימונה, הוא עוד עלול להטמיע בשב"כ את התפיסה שלפיה האויב הוא המחבלים, לא המתנחלים. יותר מכך, זה עשוי ליצור רושם מוטעה כאילו לממשלה יש סמכות למנות אנשים. היום ימנו ראש שב"כ, מחר את נציב שירות המדינה, מחרתיים הם עוד עלולים להצדיק את דרישתו של מבקר המדינה לבדוק את צה"ל. מה נעשה אם זיני (שהוא כזכור חובש כיפה) יאפשר למבקר המדינה אנגלמן (שגם הוא, אהמם אהמם, חובש כיפה) לבדוק את השב"כ? ומה זו ההדנה הזאת? ממתים בכלל מאפשרים לחובשי כיפה למשול בכיפה? מה אנחנו, דוסנילנד?

לכן בשבועיים הקרובים הגורמים השונים של השמאל יעשו הכול, אבל הכול, כדי להמציא סיפור חדש על זיני, רצוי מאוד משהו שקושר אותו איכשהו לקטאר. למשל שאל-ג'זירה רצו לראיין אותו והוא התעלם (גם התעלמות היא סוג של יחס). או שהוא אמר על משהו שהיא דוחה (בירת קטאר, כידוע, היא דוחה). או נסע פעם ברכבת, עם קטר. אולי הוא קשור לפגיעה בכבלים החשמליים שגרמה להשבתת הרכבת בשבוע שעבר? יש לו הרי חשמל בבית, זה כשלעצמו חשוד. וקוראים לו דוד. שזה בערבית דאוד. האם אחרי מקלחת הוא תמיד זוכר לכבות את הדוד? זה לא מצדיק חקירה מקיפה?

לא מן הנמנע שעם שובה של מערכת המשפט מהפגרה תתייצב הפרקליטות ותודיע על גילויים חדשים שלא מאפשרים את המינוי לעת עתה. כלומר עד שתתחלף הממשלה. או לנצח. המון אנשים עובדים ממש ברגעים אלה על המהלך הציני של סיכול דוד זיני. ●



ממתי נותנים לאנשים עם כיפה למשול? מה אנחנו, דוסנילנד? דוד זיני

מבחינת השמאל, המשטרה והשב"ס כבר נפלו. אסור לו לאבד גם את השב"כ שתפקידו להשתלט על הממשלה, לא חלילה להפך. אם זיני ימונה, הוא עוד עלול להטמיע בשב"כ את התפיסה שלפיה האויב הוא המחבלים, לא המתנחלים. יותר מכך, זה עשוי ליצור רושם מוטעה כאילו לממשלה יש סמכות למנות אנשים

צריך לציין לשבח את הגורמים השונים בשמאל. למרות שאוגוסט, וחם, והילדים בבית ומערכת המשפט בפגרה וכולנו מסריחים כמו פגר, למרות זאת הם עושים לילות כימים והופכים כל אבן כדי להציל את המדינה מהסכנה הנוראה העומדת לפתחנו: מינוי דוד זיני לראש שירות הביטחון הכללי.

בעוד שבועיים בדיוק, יום חמישי, 11 בספטמבר, יסתיימו 60 הימים שקצב בית המשפט העליון לפרקליטות המדינה כדי למצוא סיבה חדשה למה זיני לא יכול להיות ראש השב"כ, אלוף בצה"ל או להיות בכלל. כזכור, בפרקליטות טענו שבגלל החקירה נגד אוריין ופלדשטיין בפרשת קטאר ראש הממשלה לא יכול למנות ראש שב"כ כי הוא יהיה מוטע לטובתו, והיועצת המשפטית לממשלה הביעה במפתיע את עמדתה נגד הממשלה וגם אסרה על ראש הממשלה להסביר למה מותר לה למשול. לממשלה, זאת אומרת, לא ליועצת שלה.

אז נתניהו בחוצפתו הרבה שיגר לבית המשפט פרקליט מטעמו שהסביר שאל"ף, לממשלה יש זכות יסוד למנות. בי"ת, חקירת השב"כ הסתיימה אז אין פה ניגוד עניינים. גימ"ל, אפשר להאציל סמכויות לסגן ראש השירות כדי למנוע מראית עין. דל"ת, מה אתם רוצים למנוע השם, למה כל הזמן לתקוע מקלות בגלגלים. הפרקליטות השיבה שאל"ף, במשטר דמוקרטי אין זכויות. בי"ת, החקירה תמשיך להתקיים כל עוד הממשלה מתקיימת. גימ"ל, זיני לא יוכל להאציל סמכויות כי אסור שיהיו לו כאלה. ודל"ת, בשביל מה אנחנו מקבלים משכורת ופנסיה שמממנה אם לא כדי לתקוע מקלות בגלגלים.

השופטים שאלו את היועמ"שית כמה זמן היא עוד צריכה כדי להפלייל את נתניהו, והיא - ברגע של חולשת הדעת, במקום לענות את התשובה האולטימטיבית "כל הזמן שבעולם" - אמרה: 60 יום. "טוב ויפה", פסקו השופטים, 60 יום, ואז מותר לממשלה למנות ראש שב"כ חדש".

היה גם אם אין ראיה

מאותו רגע נכנסו המערכות לתזוית של עשייה: תחקירנים החלו לנבור בכל התעודות של זיני, החל מתעודת הסיום של כיתה א', דרך חוגי הג'וד והאלקטרוניקה מכיתה ג' ועד לתעודת השחרור מצה"ל. חוקרים סמויים התקשרו לכל מי שאי פעם שירת עם זיני, עבד איתו או עבר מולו ברחוב, כדי לדלות פרטים מפלילים מעברו של האיש המסוכן הזה. מומחים למשפחתולוגיה ניתחו את עץ היוחסין שלו מכל כיוון, במטרה למצוא איזה בן דוד מדרגה חמישית שיחשוף שחיתות מדרגה ראשונה. כתבים ומדובבים ניסו להוציא ממנו אמירה מקוממת, הצהרה מחממת או לפחות פליטת פה משעממת, אך לשווא. הראש המיועד סכר את פיו, מה שהוכיח באופן מובהק שהוא לא מתאים לשירות החשאי.

בתחומים האחרים דווקא עלו כמה ממצאים מעניינים. אחד התחקירנים גילה שפעם ירד גשם בשבת וזיני סירב לפתוח מטרייה, מה שמציב סימן שאלה על יכולתו לעמוד בראשות השירות שאמור לפרוס מטריית הגנה מעלינו. תחקירנית אחרת חשפה שזיני למד בשיבה התיכונית בחיספין, ואם כן הוא ודאי הבריו מדי פעם מהשיעורים כדי לטבול במאגר המים הסמוך, וזה מעיד על חוסר יכולת לשחות בחומר. שלא לדבר על כך שהג"ל התגייס לסירת מטכ"ל אבל אחר כך עבר לגולני, מה שעשוי ללמד על חוסר יכולת להתמיד במקום אחד וקושי להבחין בין כומתה אדומה לחומה.

עוד חשפו התחקירנים הנמרצים שזיני סירב שבלשכה שלו ישרתו חיילות, כי הוא דוס חשוך ששונא נשים ומדיר אותן מכל מקום על פני האדמה. נוסף לכך - כך עלה משיחות עומק עם חיילים ששירתו תחתיו - זיני מעולם לא מנע מחיילות לשרת



תואר שני במכללה ירושלים

מובילים במספר הסטודנטים מבין כלל המכללות בארץ!

תעודות נלוות לתואר: **1+1**

גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים



מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים



למידה היברידית
(רוב המפגשים בזום)



שנה אחת! < יום בשבוע
החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

הוראת
מתמטיקה/
מדעים

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

הוראת תושב"ע
ומחשבת ישראל

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

ניהול וארגון
מערכות חינוך

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי

+ תעודה הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ז

ייעוץ
חינוכי



"כשאלקנה התעורר בטיפול נמרץ, הוא
אמר לנו שהיה עושה את אותו הדבר
שוב". הרב משה ואורית לוי



כנגד שלושה בנים

שלוש פעמים קיבלו הרב משה ואורית לוי את ההודעה על בן שנפצע בקרבות בעזה. שני הבנים הראשונים סיימו תהליך שיקום ממושך, אולם הבן שנפצע לאחרונה – אלקנה, עבר קטיעה בשתי הרגליים, וכעת צועדת המשפחה יחד איתו בדרך הארוכה להחלמה. למרות המכה המשולשת, ההורים ושבעת הילדים ממשיכים להאמין בכל הכוח בחשיבות המלחמה עד להכרעה מוחלטת ולא מתחרטים לרגע, על אף המחיר האישי הכואב

יוסף ארנפלד // צילום: לירון מולדובן



"אנחנו לא מלאכים, קשה לנו. אבל יש לנו תפקיד גדול". משפחת לוי עם הבן הפצוע אלקנה

אמרו מיד: זאת הודעת פצוע, אבל את השנייה הראשונה הזאת בעלי לא שמע. כשהוא ראה קצינים בדלת, הוא היה בטוח שקרה הגרוע מכול. הוא אמר: אני לא מאמין לכם!", היא נאנחת. "אני צרחתי עליהם: מה פתאום פצוע קשה?!" אמרו לנו שהוא פצוע קל!". הרב משה מסביר: "אבא שלי היה רב שכונה. ידעתי שהודעת מוות לא מודיעים למשפחה בפעם אחת, בום! אלא אומרים בהדרגה: פצוע קשה, קשה מאוד, ואז לאט לאט נותנים לאנשים להבין. חשבתי שזה מה שהם עומדים לעשות לנו".

במוצאי שבת הגיעו ההורים לברזילי, שם גילו לתדהמתם שבנם נמצא בטיפול נמרץ כשהוא מורדם ומונשם, ומוגדר בשם אנונימי 855. "היו בעצם שני קווים מקבילים. הרישומים של ברזילי היו אנונימיים, אבל ברישומים של זה"ל ידעו מי הוא", מצייתת אורית. בברזילי הוא שהה חמישה ימים, משבת עד יום רביעי. כשיצא מטיפול נמרץ, הוחלט להעביר אותו לבית החולים איכילוב בתל אביב, שיהיה קרוב יותר לבית. "שיקול נוסף היה שבאותם ימים אשקלון הייתה עדיין תחת אש. ביום הראשון שהיינו שם נפל טיל על ברזילי. הבנו שאחרי חוויה לא פשוטה כמו שהוא עבר, נכון שהוא יהיה קצת פחות מטווח, במקום קצת יותר רגוע". אחרי 16 ימים שוחרר רחמים ישי הביתה לשיקום יום. בהמשך עבר כמה ניתוחים. אחרי הניתוח השלישי הוא אושפז במחלקת שיקום למשך חמישה חודשים.

משפחת לוי ניסתה לחזור לשגרה, אך זאת המשיכה להשתבש. חודשיים אחרי הפציעה של רחמים ישי, הרב משה קיבל אירוע מוחי. "הייתי בשיעור דף יומי", הוא מספר. "לקראת סוף השיעור הרגשתי שאני לא מצליח לדבר. חשבתי שזאת סתם חולשה רגעית. בסוף השיעור נסעתי לשיבה בהרצליה, למפרע התברר שנהגתי תוך כדי אירוע מוחי. התבררתי שלי בשיבה אמר לי: הרב, אתה לא מרגיש טוב, לך לנוח קצת. אמרתי לו: עדיף שאחזור הביתה. התקשרתי לאורית ואמרתי לה: תעברי דרך הבית. כשאורית הגיעה הביתה, אמרתי לה שאני מרגיש

הבניין. אחרי כמה דקות, בשיא הרוגע, חזרתי לישון", היא מספרת. "בסביבות שמונה וחצי יצאתי לסלון וראיתי את הבן השני שלנו על מדים. 'אמא, יש בלגן בארץ. פרצה מלחמה, הקפיצו אותי לצבא, ורחמים ישי נפצע קל בפנים'".

רחמים ישי נפצע בסביבות 7:30 בבוקר. הוא היה חייל במוצב משה"א ארז, הסמוך לחוף זיקים, שאליו פלשו מחבלים מהים. הוא ניהל קרב הגנה על המוצב. בשלב מסוים הצמד שלו נהרג, וכמה דקות אחר כך הוא ספג כדור של קלצ'ניקוב בפניו. "ברוך השם לרחמים ישי יש הבנת מציאות מופלאה. ברגע שהוא נפצע, הוא עשה סלפי ושלח לשני אנשים שהוא סומך עליהם: למ"פ שלו ולאח שלו, כדי לוודא שמישהו מבחוץ ידע שהוא פצוע", מספרת אימו בגאווה בלתי מוסתרת. "אח שלו הדרך אותו בווטסאפ ואמר לו: אתה לא מחכה לפינוי! אתה מנסה לראות איך אתה מפנה את עצמך. המשימה שלנו היא שלא תהיה חטוף. בסופו של דבר, הטבח של המוצב פינה אותו. בדרך ירו עליהם מסוואנה צה"לית. רחמים ישי היה בטוח שזה דו"צ, אז הם לא השיבו אש. למפרע התברר שהמחבלים גנבו את הסוואנה מהחוף, התמקמו בעמדה צה"לית וירו עליהם. הטבח של המוצב עצר כי הוא נפצע, ואז רחמים ישי צרח עליו: אתה ממשיך לנסוע, אחרת נהפוך למטרה ניידת. הטבח התגבר על הפציעה והמשיך בנסיעה, שהצילה גם את חייו. אם היה נשאר במוצב, לא בטוח שהיה שורד.

"הבן השני שלנו עדכן אותנו שהפציעה הייתה קלה: 'דיברתי איתו, הכול בסדר, הוא בהכרה', הוא אמר לנו. הוא פונה לברזילי. ניסינו לחשוב איך מגיעים לברזילי. בראש של ירושלמים במקור, חשבנו שנמצא מונית עם נהג ערבי", משחזרת אורית. הרב משה מציין שהמחשבה ההלכתית הייתה שאם הוא פצוע קל, זה לא פיקוח נפש, "כך שאי אפשר לנסוע כרגיל לבית החולים". למעשה לא היה ניתן להשיג נהג נוכרי, וההורים המודאגים נאלצו להמתין עד צאת החג. אף שדווח להם שרחמים ישי פונה למרכז הרפואי ברזילי, הוא לא נמצא ברישומי בית החולים. "במוצאי שבת בתשע בערב, דפקו לנו בדלת שני קצינים. לשבחם ייאמר שהם

הרב משה לוי: "אלקנה עם חוסן פנימי גדול מאוד. יש לו משפטים של רבי נחמן שתופסים אותו חזק, שאם ככה השם רצה, שעד גיל 23 וחצי יהיה אלקנה מלא, מעכשיו הוא רוצה את אלקנה בלי רגליים ויש לו תפקיד. התחדש לי פשט בפסוק 'והשיב לב אבות על בנים' - שאני לומד מהבנים שלי אמת, כנות, יושר בעבודת השם, זה בעיניי מיוחד במינו"

הדירה שהמשפחה מתגוררת בה בתל אביב אינה מתאימה כעת למצבו הפיזי של אלקנה. ההורים כבר חושבים קדימה. "רגע אחרי שאמרו לנו מה מצבו של אלקנה, אמרתי למשפחה: אנחנו לא נוכל לחזור לגור בבית שלנו", מספרת אורית, "כולם התעצבנו עליי: מה את חושבת על זה עכשיו? אז כן, יש איזושהי אופציה לדירה אחרת, שאנחנו עכשיו עוסקים גם בבדיקה איך לשפץ אותה".

עדכון באמצע ההקפות

אחרי 27 שנים שבהן שימש ר"מ בשיבה הגבוהה 'מעלה אליהו' בתל אביב, הקים הרב משה לוי שלוחה של הישיבה בהרצליה. הישיבה נפתחה לפני שנתיים בדיוק, בחודש אלול תשפ"ג, בהרכב של חבורה מיישיבת 'מעלה אליהו' עם מצטרפים חדשים. זמן אלול היה מוצלח במיוחד, אך מלחמת 'חרבות ברזל', שפרצה אחרי חודש וחצי, טרפה את הקלפים.

לרגל החג התארחה המשפחה בדירת הר"מים של הישיבה בהרצליה. בעיצומן של ההקפות בשמחת תורה נכנס הבן השני, רב סרן י', להיכל הישיבה וביקש מאביו לצאת איתו רגע החוצה. "הוא עדכן אותי שפרצה מלחמה בעזה, ושהבן הגדול שלנו, רחמים ישי, נפצע קל. זאת הייתה ההודעה הראשונה שקיבלנו", משחזר הרב לוי. את האזעקה שהופעלה ברבע לשבע הוא פספס משום שהיה שקוע בתפילה, אך אשתו אורית התעוררה ממנה בבהלה. "לא בדיוק הבנו מה פתאום יש אזעקה, אבל קמנו והלכנו לחדר המדרגות של

שבוע הראשון לפציעתו של אלקנה לוי, נפגשו הוריו עם בני משפחת מדן - אלישע, אשתו מירי, אביו הרב יעקב ואימו רות, כדי לשמוע מהם איך מתמודדים עם קטיעת גפיים, גם מבחינה מעשית וגם מבחינה נפשית ואמונית. כשאורית לוי שאלה אותם: "אין לכם שאלות באמונה?", ענה הרב מדן בתקיפות שתורת הגמול היחידה שהוא מכיר בארץ ישראל היא מטבע הלשון שטבע חיים שטרמן לפני יותר ממאה שנה בעין חרוד: נופלים ההולכים ראשונה.

מתוך 6,108 פצועי צה"ל מאז פרוץ מלחמת 'חרבות ברזל', שלושה הם בניהם של הרב משה ואורית לוי, תושבי תל אביב. לפני חודש נפצע קשה הבן השלישי אלקנה, קצין בגולני, בפצוץ בח'אן יונס, איבד את שתי רגליו וספג פגיעה בעינו. הסיפור נגע לליבם של רבים, בהיותו פצוע שלישי מאותה משפחה. על אף המציאות המאתגרת, המשפחה משדרת חוסן ועוצמה

שמעניקים כוחות לכל הסובבים.

הרב משה ואורית לוי הם הורים לשבעה ילדים. פרט לשלושת הבנים שנפצעו ישנם עוד שני בנים ושתי בנות. "בליל שבת הראשון אחרי הפציעה היה לנו חשוב מאוד לשבת עם הילדים ולהקשיב לכולם", מתארת אורית בשיחה עם 'בשבע'. "הייתה לנו פינה בטיפול נמרץ. בסוף הסעודה, שנמשכה עד שתיים בלילה, דיברנו ובכינו. היה קשה מאוד, אך גם חשוב וחזק מאוד. זה היה בפרשת מסעי, דיברנו על המסע ועל המשא".

את הריאיון אנחנו עורכים בפתח המחלקה האורתופדית שבבית החולים סורוקה בבאר שבע. ההורים, בני המשפחה והחברים של אלקנה נמצאים במקום יום יום, שעה שעה, במטרה לעטוף אותו כמה שאפשר. בשל המבקרים הרבים, בית החולים העמיד לרשותם פינה שבה יוכלו להתרענן ולצבור כוחות. יומיים לאחר הריאיון עבר אלקנה לשיקום בתל השומר. "אנחנו משתדלים שכל אחד יצא טיפה להתאווור. לפחות בשלב של האשפוז, אנחנו עוד לא בשגרה. אנחנו עדיין במלחמה, לכן אנחנו צריכים את כל הכוחות", משתפת אורית. "אמרתי להם שמבחינתי זה שכולם פה ביחד, לי זה ודאי נותן כוח. תוך כדי השיקום, נתחיל בשגרת מלחמה".

מדובר בתהליך שיקום ארוך ומאתגר שכולל לימוד כיצד להתנהל באופן עצמאי, ובהמשך יגיע שלב של התאמת פרוטות. "זאת דרך ארוכה", היא מישירה מבט למציאות. "בסימנה בעזרת השם כל אחד יחזור לשגרתו. כשאראה שכולם בשגרה, אתחיל לחשוב איך אני חוזרת לשגרה". ביומיום אורית מנהלת עסק עצמאי של עיצוב פנים.



פותרים שנה חדשה בביה"ס למשחק להגשמה

• << תיאטרון יהודי יוצר

ירושלים | אריאל ♦ נשים | נערות

מכינה צעירה למשחק | מסלול נערות | תיאטרון נשים למתחילות | מתמקצע
למתקדמות | תיאטרון פלייבק | דרמה תרפיה | ספוקן וורד | בימיו

להרשמה לערב הפתוח: 050-8666740 ☎

ערב
פתוח
בשבוע הקרוב

מלכה, 109959555

תכנית תיאטרון לגברים
בהנחיית אופיר נהרי-
יוצר, בימאי, שחקן ומחזאי
מסלול משחק - מתחילים
העמקה בתיאטרון - מתקדמים
להרשמה לערב הפתוח:
054-9390228 ☎
ירושלים 📍

אתה יצרת
לימוד.
משחק.
תיאטרון.
רוח.



כבודות בפה. ישר אורית אמרה לי: זה אירוע מוחי, אנחנו טסים לבית חולים!". בתוך רגעים ספורים בבית החולים אבחנו שאכן מדובר באירוע מוחי. "במשך כמה ימים הייתי מאושפז, ואחר כך שלושה חודשים בשיקום. היום אני ברוך השם בסדר. זה כמעט מאחוריי".

מה'שבעה' לשערי צדק

בתום שלושת חודשי השיקום, משפחת לוי הצליחה לחזור לשגרה מסוימת, אך לא לגמרי מלאה. אביה של אורית אושפז בבית החולים, ובחודש אייר אשתקד הוא נפטר. בסוף השבעה הגיעה הבשורה על פציעת הבן השני. "בערב האחרון של השבעה, רחמים ישי נכנס לסלון וראיתי על הפנים שלו שמשוה לא בסדר. שאלתי אותו: 'רחמים ישי, מה קרה?', והוא ענה: 'נפצע קל בעזה'. ישר הודעקת: 'מה קל? כבר הייתי בסרט הזה'. הוא אמר לי, 'הנה אמא, תדברי איתו, הוא לא מורדם ומונשם'. הוא נתן לי את הטלפון, וי' אמר לי: 'אמא, אני בסדר, פוניתי במסוק לשערי צדק'.

קמנו עם החולצה הקרועה, ונסענו לשערי צדק". כלי הרכב הצבאי שי' נסע בו בעומק רצועת עזה חטף טיל RPG. בהתחלה הוא הוגדר פצוע אנוש משום שקיבל הרבה רסיסים בראש, אבל בסופו של דבר ברוך השם הפציעה הייתה שטחית. "היה לו שיקום של שבעה חודשים. בחודשים הראשונים של השיקום שני הבנים היו מאושפזים יחד בשיקום באיכילוב. מאז ברוך השם י' חזר לצבא, שם הוא משרת בקבע". כמעט שנה של שקט עברה על משפחת לוי, עד שהתברשו לפני חודש על פציעת הבן השלישי, אלקנה.

איך התחושה כשזה קורה לכם בפעם השלישית?

הרב משה: "יש פסוק ידוע: 'זהחוט המשולש לא

במהרה יינתק'. כשנסענו לסורוקה, לא ידעתי מה זה אומר פצוע קשה. גם אחרי הפציעה של רחמים ישי לא ידעתי למה לצפות. ידעתי שהוא חי, אבל לא ידעתי מה המצב שלו. המשפט שליווה אותי כל הדרך בנסיעה היה: ריבונו של עולם, נפצעו לנו שלושה ילדים, אני רוצה את שלושתם חיים".

המצב שלו קצת יותר מורכב מאשר של השניים הקודמים.

אורית: "בהחלט יותר מורכב. מאוד מאוד כואב. אלקנה אומר: אני לא רוצה שיאחלו לי חיים מלאים וטובים! בסך הכול רציתי להיות בן אדם רגיל. אני רוצה חיים רגילים, לא מלאים. כל פעם שמאחלים לי בהודעות ובטלפונים 'רפואה שלמה' אני מתכווצת, כי הוא כבר לא יהיה שלם".

הרב משה: "ב'מי שבירך' שעושים לאלקנה, מברכים אותו שיהיה בריא ברמ"ח איבריו ושס"ה גידיו, אבל אין לו. אז אני אומר: בבחינת רמ"ח איבריו ושס"ה גידיו".

איך הוא מקבל את זה?

אורית: "העיכול וההבנה של ההשלכות קשים מאוד. השם נתן, השם לקח, יהי שם השם מבורך - זה משפט חזק שהולך איתו, שהקב"ה לא התחייב שיהיו לו רגליים עד 120. אלקנה הוא כן מאוד. אז כשקשה לו, הוא יכול להגיד מזמור לתודה על 23 השנים שהיו לו עם הרגליים".

הרב משה: "מצד אחד הוא לא רוצה לשרר מלאכיות. מצד שני הוא עם חוסן פנימי גדול מאוד. יש לו משפטים של רבי נחמן שתופסים אותו חזק, שאם ככה השם רצה, שעד גיל 23 חצי יהיה אלקנה מלא, מעכשיו הוא רוצה את אלקנה בלי רגליים ויש לו תפקיד. התחדש לי פשט בפסוק 'והשיב לב אבות על בנים' - שאני לומד מהבנים שלי אמת, כנות, ישר בעבודת השם, זה בעיניי מיוחד במינו".



צילום: דבורת איכילוב

"ברור לי על איזו מטרה קדושה הבנים שלי נלחמו ולמה הם נפצעו". ההורים לוי עם שני הבנים שנפצעו, רחמים ישי וי'

אורית לוי: "הילדים שלי צוחקים עליי שמכל דפיקה בדלת אני קופצת. כולנו רוצים ומתפללים שכולם יחזרו בריאים ושלמים, אבל אנחנו לוקחים את זה בחשבון. שואלים אותי: תגידי לחתן שלך לא ללכת? תגידי לבנים הבאים שלך לא להיות קרביים? אולי אני אמא משוגעת, אבל זו לא אופציה. יש לנו תפקיד. אם כל אחד יגיד 'אנחנו לא נעשה את זה' - אז מי יעשה?"

"לחיילים יש כוח להמשיך להילחם"

מבחינתה של אורית, המלחמה שלהם על השיקום של אלקנה והמלחמה של עם ישראל היא אותה מלחמה. "אנחנו לא אנשים פרטיים בעניין הזה", היא מבהירה. "אלקנה אומר: זה לא שהחלקתי על אופנוע. זאת אותה מלחמה. זה גם מה שנותן לנו כוח, הידיעה שאנחנו חלק מהמלחמה של עם ישראל".

"אנחנו לא מלאכים, קשה לנו", מוסיף הרב משה בכנות, "אבל יש לנו תפקיד גדול, להזכיר לעצמנו ולעם ישראל את המטרה הכל כך מוצדקת של המלחמה הזאת - לבער את הרע כפשוטו. כמו שאנחנו מבקשים בתפילות ראש השנה 'והרשעה כולה כעשן תכלה, כי תעביר ממשלת ודון מן הארץ' - ממשלת חמאס, זה ממש לנגד עינינו ועיניהם של ישראל. לא מזמן הגיעו לפה הורי חיילים של אלקנה כדי לבקר אותו. אחד האבות אמר: 'אללה, נשבר לי די! העיקר שיגמרו'. ואז דווקא אחות של אלקנה, אלקנה ועוד חברים אמרו לו: 'מה פתאום? מה זה נשבר? עוד לא סיימנו את המשימה!'".

לשיטתכם, המלחמה מתנהלת נכון? יש קולות שטוענים שאנחנו לא עושים דברים שהיינו צריכים לעשות, בגלל כל מיני סיבות שהן לא בהכרח ענייניות.

אורית: "בשיחות סלון כולנו יודעים להיות ראש הממשלה, שר הביטחון והרמטכ"ל ולתת עצות, אבל שנייה אחר כך אנחנו אומרים: מזל שאנחנו לא. כי אנחנו לא יודעים לקחת את האחריות הזאת. בעיניים שלי, מה פתאום להכניס סיוע הומניטרי? מה פתאום לרחם עליהם בכלל? אבל אני לא מבינה את כל השיקולים. אני לא יודעת איך לנהל את זה. אני כן יודעת להגיד שאין אופציה אחרת חוץ מלנצח. אחד הבנים שלנו אמר לאותו הורה של חייל: 'היה נכון בעיניך שמנהיגי בעלות הברית היו מוותרים לנאצים?'. אין אופציה כזאת! תעשו את זה איך שאתם רוצים, תעשו את זה הכי מהר, הכי טוב, ושיהיה ברור וחד שכל הקמים עלינו לכלותנו יושמדו".

"הבא להורגך השכם להורגו - זה שכל ישר, לא איזה פלפול", מוסיף הרב משה. "זו תובנה עמוקה של המציאות. זה שייך לעומק רוחני, שעם ישראל מתבגר ומבין מה הוא רוצה מעצמו". "בשבועיים-שלושה הראשונים של המלחמה זה היה קונצנוס", מזכירה אורית. "היה לנו חבר קיבוצניק פצוע קשה שהכרנו בבית החולים, הוא אמר: נהפוך את עזה לחוף הים של שדרות. זה היה ברור. אז יכול להיות שבאמת זה קצת יותר מורכב ממה שחשבנו, זה יותר ארוך, אבל בואו נחזור ליסוד שמשותף לכולנו".

הרב משה: "אלקנה כל הזמן אומר לנו: אנחנו רוצים להגיד למקבלי ההחלטות במדינת ישראל שיש לנו כוח להמשיך עד שעם ישראל ימלא את הייעוד שלו".

אורית: "החיילים של אלקנה, שחוו אירוע טראומטי של אובדן חבר שלהם ופציעה קשה מאוד של המ"מ החדש והאהוב שלהם, מיד אחר כך המשיכו לעשות את העבודה, והמשיכו לעדכן אותנו: הרגנו מחבלים, מצאנו אמל"ח וכן הלאה. חשוב להם גם כל הזמן להגיד: יש לנו כוח ואנחנו מומשיכם קדימה".

מה התחושות שלכם כשאתם רואים את ההפגנות על עצירת המלחמה?

"זה קשה לי מאוד", מודה אורית. "אני מנסה לא להתרכז בזה, אבל אני גם מנסה להיזהר לא להגיד דברים חריפים. אני מזמינה כל אחד מהמפגינים לבוא ולדבר".

הרב משה: "היה פה חייל שבא לבקר את אלקנה, בזמן שהייתה הפגנה למטה. הוא סיפר שניגש אליהם ואמר להם: אני בא מעזה. נראה לכם שאני רוצה להפסיק? אתם אומרים לי להפסיק? הוא אמר שהם שמעו את זה ואחר כך הלכו משם".

עברתם שלוש פציעות בזה אחר זה. יש לכם תובנות שיכולות לתת כלים להורים של חיילים פצועים?

אורית: "קודם כול הקשר עם הקב"ה הוא שנותן את הכוח. מעבר לכך, ברור לי על איזו מטרה קדושה הבנים שלי נלחמו, ולמה הם נפצעו - גם זה דבר שנותן לי כוח. כשאלקנה התעורר בטיפול נמרץ, הוא אמר לנו שהיה עושה את אותו הדבר שוב, גם כשהוא יודע את המחיר".

אם הייתם מראש יודעים שזה המחיר, הייתם שולחים את הילדים באותה בהירות?

"כל אמא ששולחת את הבן שלה לצבא, יודעת שהוא יכול לא לחזור חס ושלום. אנחנו אנשים ריאליים. לצערנו זאת אופציה שקיימת. אף אחד לא רוצה לחשוב עליה, אבל אם תדבר עם אימהות של לוחמים, זו התחושה המשותפת לכולם. הילדים שלי צוחקים עליי שמכל דפיקה בדלת אני קופצת. אף אחד לא בוחזר בזה, כולנו רוצים ומתפללים שכולם יחזרו בריאים ושלמים, אבל אנחנו לוקחים את זה בחשבון. שואלים אותי: תגידי לחתן שלך לא ללכת? תגידי לבנים הבאים שלך לא להיות קרביים? אולי אני אמא משוגעת, אבל זו לא אופציה. יש לנו תפקיד. אם כל אחד יגיד 'אנחנו לא נעשה את זה' - אז מי יעשה?", היא תוהה.

"עוד כשהיינו בטיפול נמרץ בברזיל, אחרי הפציעה הראשונה, כמות האהבה והחיבוק שהורעפו עלינו הייתה בלתי נתפסת. גם פה בברזיל, כל טלפון, כל עוגה שמגיעה, כל מכתב פשוט מרגשים ברמות. נסתרות דרכי השם, אבל בעיניי לפחות, התוצאה של שמחת תורה ושל כל המלחמה המורכבת הזאת היא שאנחנו יכולים להסתכל במראה ולראות שאנחנו פשוט עם שעשוי מזהב טהור. להיות זהב טהור זה לא רק בשביל ללטף לעצמנו את האגו ולטפוח לעצמנו על השכם. יש בזה גם אחריות. יש לנו גם תפקיד. התפקיד הזה הוא מורכב, הוא קשה, אבל זאת זכות. שנוכח בעזרת השם למלא אותו רק בחן, בחסד וברחמים". ●

להתחיל את השנה באוירה קסומה עם M הנופש

כל המלונות
גלאט למהדרין
בפיקוח הרה"ג
עזריאל קוזניץ

ראש השנה במלון נוף חיפה

על טיילת לווי עם נוף למפרץ חיפה ולנמל



אורי סין הרשקו

החזן אברהם רובין

- קבוצה בלעדית במלון
- פנסיון מלא+תוספות
- מנין אשכנזי עם החזן אברהם רובין ואורי סין הרשקו
- מנין ספרדי

ראש השנה

במלון רות דניאל רזידנס ת"א-יפו

ובמלון הפרימיום אינתא



מ-3790 ₪ בלבד
לזוג פנסיון מלא
+ תוספות רבות

החזן והפייטן בועז גבאי

החזן מנשה פטמן

- קבוצה בלעדית במלון
- מנין אשכנזי עם החזנים: מנשה פטמן והרב דר' דוד הלפגוט
- מנין ספרדי עם החזן והפייטן בועז גבאי
- פנסיון עשיר+תוספות

סוכות ושמחת תורה במלון נוף חיפה

סוכה על טיילת לווי עם הנוף היפה בארץ

שמחת תורה
פנסיון מלא + תוספות
מ-1590 ₪ בלבד

- קבוצה בלעדית במלון. יחס אישי
- שמחת תורה ברוב עם, הקפות, קידוש
- עם החזן והזמר אברימי רות
- מהושענה רבה עד מוצאי שמחת תורה
- תוכנית מיוחדת להור"ר במלאת שנתיים למלחמת חומת ברזל
- תוכנית מופעים, טיולים מודרכים, מועדון ילדים, שיעורים והרצאות



החזן והזמר אברימי רות



ערבי שירה וניהול מוסיקלי
האומן והיוצר משה תורג'מן



מופע קסמים על חושי עם
הקוסם ויטלי



מופע הטלפטיה החדש של
ניר חיימוביץ

כל המזמין ל-7 ימי החג
מקבל סט 4 מינים מהדרין
מתנה!!!
עד גמר המלאי

שבחון

מאירמן נופש ותיירות 21 שנים של נופשוני איכות

טל' 077-7144007 • אלי 050-5888814 • אורית 050-5444039 • elimeir@bezeqint.net

M הנופש
מאירמן נופש ותיירות



בכלתי מספיק

כתיחת שנת הלימודים מותירה את המנהלים מותשים
מניסיונות לגייס מורים חדשים, ועם אלתורים שלא בהכרח
יביאו לתוצאות טובות. איך כותרים את המצוקה המתמשכת
של מחסור במורים? אנשי המקצוע מצביעים על כמה צעדים
נחוצים, ולא רק שיפור תנאי השכר // מירי בן־דוד לוי



בימים אלה, כשמנהלי בתי הספר ברחבי הארץ פועלים במלוא הכוח בהכנות לקראת שנת הלימודים הקרבה, הם מוצאים את עצמם מול אתגר של ממש: גיוס מורים. "אנחנו עומדים בפני בעיה אמיתית", אומר הרב יצחק (צחי) משען, ראש הישיבה התיכונית שעלי תורה בבית שמש. "זהו אתגר אסטרטגי למדינת ישראל, שמערכת החינוך היא הבסיס לחוסנה. אנחנו נמצאים במציאות שיש בה קושי גדול לגייס ר"מים ומורים בתחומים רבים, ומתקשים לחדש את הכוחות הצעירים במערכת. בכל שנה אני פוגש את הקושי הזה, ובשנתיים האחרונות של המלחמה ביתר שאת".

הרב משען מסביר כי בכל תחום עיסוק שבו בוחר האדם ישנם שלושה מרכיבים: מימוש חזון אישי, הערכה ופרנסה, ובתחום ההוראה כיום הם בעייתיים. "כיום עומדים בפני איש החינוך כמה אתגרים. קודם כול, המורה כבר אינו מקור הידע היחיד ובעל הסמכות הבלעדית כמנהיג החבורה. ייתכן שלא מעט צעירים נפלאים חוששים להיכנס ולהוביל את הנוער בזירה המורכבת הזאת, וייתכן שגם אנחנו כחברה לא מספיק מייקרים ומעודדים את אנשי ההוראה. אם הצעירים ירגישו משמעות גדולה בעשייה החינוכית ועידוד ופרגון, בנושא הפרנסה אני מאמין שיהיה בסדר".

בינתיים, משתף הרב משען, הוא נאלץ לא פעם להעמיס יותר על הצוות הקיים, ופעמים רבות נדרשת ממורים גמישות כשהם מתבקשים ללמד לאו דווקא את הנושא שהתמחו בו.

גם במערכת החינוך הממלכתית, שאינה דתית, יש תחושה של מחסור במורים. מנהל תיכון גדול במרכז הארץ מספר לנו שבתוך כל העבודה התובענית שיש לו במהלך חופשת הקיץ, הוא מוצא את עצמו מברר ללא הרף מהיכן הוא יכול לגייס עוד מורים ואף חוזר אל מורים שהכיר מהעבר, בתפקידים קודמים שלו כמורה וכיועץ בית ספר, ובודק אם הם במקרה מחפשים עבודה.

להחזיר את תודעת השליחות

"העובדה היא ברורה - חסרים מורים", קובע הרב יוני סמואל, ראש מנהל החמ"ד. "התופעה היא עולמית, לא רק בארץ. זה סיפור של שנים שגדל והולך. לפני שמונה חודשים, כשנכנסתי לתפקיד, הבנתי שאחת המשימות שלי היא להחזיר את השליחות לתחום החינוך. הציבור שלנו מוצא את עצמו בהרבה שליוויות חשובות, ויכול להיות שבשנים האחרונות היעד הספציפי הזה נדחק לצד".

הרב סמואל מספר שהתפרץ לדלת פתוחה - עוד לפניו אנשים בחמ"ד פעלו למען המטרה הזאת, והוא פגש שותפים אמיתיים למשימה. "כינסנו ראשי ישיבות הסדר, ישיבות גבוהות ועוד גופים, כדי לחשוב כיצד נכניס לעולם החינוך את מיטב בנינו ובנותינו. אנחנו באמת חושבים שתודעה לאומית עשויה להעלות שוב את קרנו של מקצוע ההוראה. אני חושב שזו מטרה מעשית מאוד, להסביר שמדובר בשליחות חשובה ושאנחנו צריכים את התלמידים בחזרה במסודות החינוך. בעבר זה היה חלק מהמערכת - תלמידים סיימו ישיבת הסדר ומשם פנו ללימודי הוראה", אולם כיום, הוא אומר, ההמשך הזה כבר פחות אוטומטי, ובפני בוגרי הישיבות והאוכלפנות ישנן אפשרויות רבות אחרות למול הבחירה במקצוע ההוראה.

למה לדעתך פחות ופחות אנשים רוצים להיות מורים?

"אני לא מתעסק בשאלה למה לא רוצים, אלא

בשאלה למה ישנן האופציות האחרות. ושוב, אני רואה שאנשים נשלחו לשליחויות חשובות אחרות ולתחומים אחרים. זה גם עניין תרבותי וחברתי. יש כמובן מי שטוען שהסיבות הן כלכליות, או שזה קשור לשחיקה גדולה שיש במקצוע ההוראה, ואפילו לחוסר הערכה מספקת של החברה למה שעושה המורה. אבל שוב, אני מאמין שברגע שנחזיר את תודעת השליחות והמשמעות למקצוע, אנשים יחזרו לעסוק בחינוך וזה שוב יהיה מקובל יותר".

איך עושים את זה?

"גם דרך הכינוסים שבהם אנחנו מציפים את זה וגם על ידי מעשים, כמו התוכנית 'מעשר זמן'. זו תוכנית שדרכה אנחנו מעודדים חבר'ה מתוך הישיבות והמדרשות השונות, חבר'ה שאינם עוסקים בחינוך, להתנדב כמה שעות כמורים. זה גם פתרון לצמצום הפער וגם עשוי לעורר עניין ורצון לעסוק בזה כמקצוע. אנשים מתנסים, רואים כי טוב, ומחליטים על הכיוון הזה, שזה כמובן מבורך. כשהיה גם הורים מתנדבים בתוך המערכת, יהיה בינם לבין המורים שיח והכרת הטוב, וממילא זה יביא למציאות חדשה וליותר הערכה. בזמן הקרוב אנחנו עומדים להשיק את הקריאה למעשר זמן, ובעיניי זה עומד להיות צעד שיקדם מאוד את העניין".

הגישה של הרב סמואל היא אופטימית: "מערכת החינוך בארץ היא מערכת נפלאה, עם אנשים מדהימים שעושים עבודה נהדרת. יש אנשים מצוינים במערכת, והשאיפה שלנו היא לצרף אליהם עוד ועוד אנשים כאלה".

הבינה המלאכותית עתידה להחליף בעלי מקצועות שונים, זה משפיע גם על המקצוע הזה?
"בתפיסה שלי, מורה הוא מודל ודוגמה ואין לו תחליף. לכן דווקא בתחום ההוראה המעמד האנושי יותר מחוזק. הילדים שלנו צריכים לב ועיניים, ניסיון חיים וחוכמה של שנים, ואלה דברים שהבינה המלאכותית, שנותנת מענים טכניים טובים, לא תוכל לספק להם".

הבעיה באיכות, לא בכמות

פרופ' חיים שקד, נשיא המכללה האקדמית חמדת ויושב ראש פורום נשיאי המכללות לחינוך בישראל, אומר כי בשיח הציבורי והתקשורתי נטענת שוב ושוב הטענה כי ישנו מחסור חמור במורים, אולם מבחינה מעמיקה של הנתונים והמציאות בשטח עולה מציאות מורכבת יותר. "באופן כללי, נכון יותר לבחון את סוגיית המחסור במורים ברמה המחוזית והמגורית, שכן לכל סקטור ולכל אזור בארץ יש דינמיקות משלו. ואולם כאשר מסתכלים על התמונה הארצית מתגלה פרדוקס: מצד אחד, מנהלי בתי ספר, מפקחים וגורמי שטח רבים מדווחים על קושי ממשי בגיוס מורים חדשים. הם מספרים כי הם נאלצים להתפשר על פתרונות שאינם מיטביים מבחינה חינוכית ופדגוגית - קליטת מורים שאינם מתאימים דיים, איוש משרות על ידי כוח אדם זמני ואף ביטול שיעורים".

מצד שני, מגלה פרופ' שקד, הנתונים הרשמיים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מציינים תמונה אחרת. בעשור האחרון נרשמה עלייה ניכרת במספר המורים בישראל - עלייה גבוהה בהרבה מהגידול במספר התלמידים ובמספר הכיתות. לדבריו, אם נבחן את היחס המספרי שבין מורים לתלמידים, קשה לטעון שקיים מחסור כמותי. "למעשה, ישראל נמצאת כיום במצב שבו יש יותר מורים פר תלמיד מאשר בעבר, ואין עדויות לירידה



צילום: מאיר ישראלי טאלס pool

הסתדרות המורים מתנגדת לחוזים אישיים שיתמרצו כוחות חדשים במערכת. מזכ"לית הסתדרות המורים יפה בן דוד

דרמטית במספר המגמות או במספר התלמידים הלומדים במסלולים מוגברים לבגרות".

כיצד אם כן ניתן ליישב את תחושת המחסור שמדווחת מהשטח עם הנתונים הסטטיסטיים? "התשובה נעוצה בעובדה שהבעיה העיקרית אינה מחסור כמותי אלא מחסור איכותי. כלומר המערכת אינה מתקשה למצוא מועמדים להוראה, אלא מתקשה למצוא מורים מתאימים - איכותיים, מחויבים, בעלי כישורים מקצועיים ומוטיבציה להישאר במקצוע לאורך זמן.

"מחקרים מראים כי הגורם הבית־ספרי המשפיע יותר מכול על הלמידה וההישגים של תלמידים הוא איכות המורות והמורים. יותר ממספר התלמידים בכיתה, מתוכניות לימודים ומאמצעים טכנולוגיים - איכות המורה מנבאת במידה הרבה ביותר את הצלחתם של תלמידים. לכן לא די בכמות גדולה של בעלי תעודת הוראה. נדרשת מסה קריטית של מורים מצוינים שידעו להוביל את תלמידי ישראל קדימה".

לדברי פרופ' שקד, למחסור במורים איכותיים ישנן השלכות מערכתיות וחינוכיות משמעותיות. "ברמה המיידית, תלמידים רבים מדי פוגשים

מרים גרובובסקי, מנהלת ממ"ד נעם נריה בלוד: "אני עצמי לא יצאתי לחופשת קיץ, כי פשוט אי אפשר. מגיעים לפתיחת שנה בהחלט עייפים, ולא תמיד גם עם הכתונות שרציתי. צוות המורים שלי פשוט שמים כתף תחת האלונקה, לומדים מחדש מקצועות שלא התמחו בהם ונכנסים לכיתות לימוד רבות. השנה אנחנו על סף שיבוץ מחנכת אחת לשתי כיתות במקביל"

מורים שאינם מצליחים לעורר בהם עניין, לאתגר אותם אינטלקטואלית או לקדם אותם משמעותית בלימודים. הדבר מתבטא בהישגים לימודיים נמוכים ובעלייה בתחושת הניכור כלפי בית הספר. ברמה האסטרטגית, המחסור במורים איכותיים מחליש את ארון הציבור במערכת החינוך. כך נוצר מעגל שלילי: איכות המורים הפוחתת פוגעת בארון הציבורי, וארון ציבורי נמוך מרחיק צעירים איכותיים מבחירה במקצוע ההוראה".

ומהיכן נובע המחסור בצעירות וצעירים איכותיים הפונים ללימודי חינוך?

"לדעתי, זה קורה משחיקה מתמשכת בכוח המשיכה של מקצוע ההוראה. השכר הנמוך, תנאי העבודה הלא נוחים, היחסים המתוחים לעיתים עם הורי התלמידים והאווירה הציבורית שאינה תמיד מכבדת - כל אלה גורמים לכך שצעירים איכותיים נרתעים מהמקצוע. גם מי שבחרים להתחיל בקריירה בהוראה, לעיתים עוזבים לאחר שנים ספורות לטובת מקצועות נחשקים ומתגמלים יותר".

כדי להתמודד עם המחסור מציע פרופ' שקד לנקוט כמה צעדים בולטים. "שיפור תנאי השכר הוא כמובן מהלך מרכזי, אך מורכב פוליטית ותקציבית. לצידו ישנם צעדים הרבה יותר ישימים. כך למשל שיפור תנאי העבודה היומיומיים, כולל סביבת עבודה נעימה, ציוד מתאים, כיתות מתוחזקות ופינות מנוחה מכבדות, יכולים לשפר את תחושת הערך של המורה. גם שיפור יחסי הורים-מורים לא כרוך בעלויות גבוהות. נדרשת אמנה בית־ספרית או לאומית שתעגן את כבודם של המורים ותציב גבולות ברורים". צעד נוסף שלדבריו ניתן להוציא לפועל בקלות יחסית, הוא חיזוק הדימוי של המקצוע באמצעות שיח ציבורי מכבד מצידם של מנהיגים ואנשי ציבור לצד אנשי תקשורת ואף קמפיינים חיוביים.

הכפפה בידי משרד החינוך

אברום תומר, ראש מחלקת מדיניות חינוך בפורום 'קהלת', טוען שאין מחסור במורים אלא שישנה הקצאה לא יעילה.

"כדי להבין מה זה אומר אני משתמש בהסבר מרוסיה הסובייטית - היא ייצרה מספקי לחם בשביל כל האזרחים שלה, אבל ניסתה להקצות אותו באופן ריכוזי לפי הדרישה שעלתה מהשטח, וככה אנשים רבים מתו ברעב בזמן שבמקומות אחרים השמידו טונות של לחם מיותר. זה בדיוק מה ששוק חופשי ולא ריכוזי מצליח למנוע, < בלי שאף אחד יקבע מלמעלה. אז היה מחסור

בית מדרש לתנ"ך
עז לישראל
ע"ש עדו זולדן הי"ד



מדרשת עז לישראל בירושלים

חדש
מסלול ייחודי
להכשרת מחנכות!
עיסוק באתגרי
החינוך בדורנו

מלגות
ייחודיות
לבנות
המדרשה

ללמוד תנ"ך

בשביל הנשמה | בשביל התואר

תכנית ההוראה של מדרשת עז לישראל
בית מדרש שהוא בית
לימוד תנ"ך עמוק ומחיה באווירה חמה במדרשה
תכנית ייחודית בהוראת תנ"ך הכוללת היכרות עם כל ספרי התנ"ך

לימודי התנ"ך מתקיימים בימי רביעי במדרשה בירושלים
יום לימודים נוסף (לפי בחירת החוג) במכללת הרצוג בגוש עציון (בשילוב למידה מרחוק)

רשימת החוגים הניתנים לשילוב עם לימודי המדרשה:
חינוך מיוחד | לשון עברית | אנגלית | ספרות מדעי הטבע | אזרחות | תושב"ע
מדעי המחשב | היסטוריה | לימודי א"י | תקשורת | מחשבת ישראל

אפשרות להרחבת הסמכה ללא תשלום

תחר: 0559734483 | **לפרטים**
רעות לרר ראש המדרשה: 0508751947 | **וקביעת**
ozleisrael.co.il | **ראיונות**

המכללה האקדמית
הרצוג
מייסודן של מכללות ליפשיץ והרצוג
אלון שבות • ירושלים • מנדל עוז



ללמוד בבית המדרש ולקבל תואר שני

נפתחת ההרשמה לשנת התשפ"ו (אחזור ח')

התוכנית בהובלת הרב ד"ר נעם סמט,
הרב מנחם שחור וד"ר גלעד לנדאו

ימי שלישי אחה"צ בקמפוס היכל שלמה

שנת לימודים אחת בקמפוס,
בין השעות 15:30 - 21:30
מלגות שכ"ל לזכאים

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

בלחם? כן, הרי אנשים מתו ברעב, אבל זה לא אומר שלא ייצרו מספיק לחם.

”באותו אופן יש די מורים בארץ, כנראה גם עודף גדול. בפועל, נוספו למערכת יותר מורים מכיתות בעשור וחצי האחרונים, והיחס בין מספר התלמידים למספר המורים אצלנו נמוך כמו במדינות עם כיתות קטנות בהרבה. אז למה כולם מתלוננים? כי כשכל המורים בארץ הם עובדי מדינה ומועסקים על פי חוזה קיבוצי אחד ובאותם תנאים, ולא משנה אם הם מלמדים מקצוע שיש בו אלטרנטיבות בחוץ או לא ומה המיומנויות שנדרשות, ואי אפשר לפטר, יוצא שבמקומות כמו תל אביב יש 'דעב', ובמקומות אחרים כמו אום אל פאחם יש עודף גדול. במקצועות מסוימים יש הרבה יותר חוסר מאשר באחרים, ויש תפקידים שקשה לאייש וכן הלאה. הבעיה היא בהקצאה, לא בכמות המורים.”

גם תומר טוען שיש בעיה באיכות המורים. ”אלו שמגיעים הם בממוצע לא מהעילית האקדמית אלא מהתחתית. כמעט אין תנאי סף לכניסה להוראה. וזה משום שהחוזים הקיבוציים שלנו מתמרצים ותק, לא מצוינות ולא מומחיות ולא הערכה. אפילו לא מאמץ. ומה שאתה מתמרץ זה מה שאתה מקבל. וכשכל אחד יכול להיכנס, אנחנו יודעים מה זה עושה ליוקרת המקצוע.”

תומר מתאר כיצד בדיוק בגלל זה התנהל מאבק קשה על הכנסת מורים בחוזים אישיים - חוזים התחלתיים גבוהים, בלי קביעות, ועם הכשרה תוך כדי עבודה. מאות מורים בפרופיל גבוה, כמו דוקטורנטים, בעלי תארים שניים בטכניון, במכון ויצמן, באוניברסיטאות ומתחום ההייטק למשל הגישו מועמדות, אולם עד כה המהלך לא צלח בלחץ הסתדרות המורים.

”גם עכשיו מתנהל מאבק על זה, אבל השר קיש לא מרגיש שלציבור אכפת, או שהוא לא מבין את החשיבות של המורים האלה, אז הוא נכנע ללא קרב, ויש גבול מה האוצר יכול לכפות על המשרד. הוא נתן לו את הסעיף בחוזה הקיבוצי שמאפשר להעסיק מורים בחוזים אישיים והכפפה עברה למשרד החינוך, אבל הוא מתעקש לא להרים אותה.

אברום תומר, ראש מחלקת מדיניות חינוך בכורום 'קהלת': "אלו שמגיעים הם בממוצע לא מהעילית האקדמית אלא מהתחתית. כמעט אין תנאי סף לכניסה להוראה. וזה משום שהחוזים הקיבוציים שלנו מתמרצים ותק, לא מצוינות ולא מומחיות ולא הערכה. אפילו לא מאמץ. ומה שאתה מתמרץ זה מה שאתה מקבל. וכשכל אחד יכול להיכנס, אנחנו יודעים מה זה עושה ליוקרת המקצוע"

בנים) בלוח, מציינת גם היא את הפריצה של הציבור הדתי לתחומי שליחות נוספים, שגרמה לירידה במספר הפונים להוראה, ”זאת לצד אתגרים שאי אפשר ולא צריך לייפות, של תנאי ההעסקה של המורים, מעמד המורה בחברה ואתגרים אקלימיים נלווים שקצב המענה אליהם לא מהיר כקצב התפתחות האתגר.”

ולמה זה קורה דווקא בתחום ההוראה? ”אני לא בטוחה שזה דווקא בהוראה. אנחנו שומעים על תחומים נוספים שיש בהם חוסרים. בהוראה זה קורה בשל השיח הציבורי על השחיקה, וגם השנים הראשונות בהוראה שמאתגרות כלכלית, במיוחד כאשר לרוב מאוד קשה לעבוד במקביל במשרה נוספת בשלב ההתחלתי, הדורש יותר הכנה והתארגנות יומיומית. וזאת אולי עיקר המשימה”, היא סוברת, ”לשמר את אנשי ההוראה המדהימים שנכנסים למעגל, לנשום איתם עמוק, לבחון ליור, סיוע ויחד להגיע לשלב שבו יש יותר נחת מהמקצוע.”

גרובבסקי מציינת גם את הקושי מול ההורים: ”דווקא משום שהחינוך משמעותי כל כך להורים, גבולות של מעורבות והתערבות נפרצים לעיתים, נוצרות חוויות של ספק מול לקוח במקום של שותפים בחינוך. ישנה גם המציאות של משבר מתמשך במדינה המיוחדת שלנו, שמייצרת אתגרים

”אז כן, יש בעיה בהרבה משרות ציבוריות, ואנשים עם יכולות עוברים למקצועות מכניסים יותר, אבל זה הרבה בגלל המאובנות של צורת ההעסקה הציבורית שנשארה במאה הקודמת ואבד עליה הכלח. מורים רבים עם יכולות יזמיות עוברים ללמד פרטי או לפתח תוכן, או עוברים למקצועות טיפוליים ומרוויחים יותר ומרגישים אדונים לזמנם ולגורלם, ולא מרגישים נתונים בתוך סד של לחצים ומגבלות. כמורים בקושי יש להם סמכויות במשמעת, מול ההורים, מול התוכן והפדגוגיה. פיונים במערכת גדולה ואטומה.”

האם להתפתחות הטכנולוגית יש השפעה על מה שקורה במערכת החינוך?

”אין ספק שעם כל ההתפתחות הטכנולוגית, כל תפקיד המורה צריך להשתנות. אני לא חושב שהטכנולוגיה מחליפה מורה, אבל כן פונקציות מסוימות שלו. אפשר להסתפק בהרבה פחות מורים אבל שיהיו ממש טובים, במקום הרבה מורים פחות טובים. אפשר לחשוב על כל מיני שינויים, אבל רק שוק חופשי יותר של חינוך יוכל לנסות ולבדוק אותם. חלק יצליחו יותר וחלק פחות, ואת מה שיצליח יתחילו לחקות מהר מאוד.”

מחדר המורים לחדר האיפור
מרים גרובבסקי, מנהלת חמ"ד 'נעם נריה' (יסודי

רגשיים ואקלימיים ב'אקסטרים', שהמענה להם מורכב ולא תמיד במרחב הבית־ספרי בלבד.”
יש גם נדידה של מורים לתחומים אחרים. את מכירה את זה?

”לדעתי המורים ילכו לכל מקום שבו ירגישו סיפוק, הערכה ומשמעות לעשייה. אני פגשתי מורים שעברו להייטק והנדסה לצד כאלו שעברו לסיעוד, הנחיית קבוצות או אפילו לתחום של איפור וקוסמטיקה.”

וכיצד לדעתך אפשר להתגבר על המשבר הזה? ”קודם כול, האמירה הפומבית והכנה שאנחנו במצוקה היא חשובה ומכנסת את החברה סביב האחריות למענה. ההשלכות הן אכן רבי מערכתיות”, היא מודה, ומספרת על החוויה האישית שלה כמנהלת: ”אני יודעת להעיד על עצמי שטרם יצאתי לחופשת קיץ, כי פשוט אי אפשר. מגיעים לפתיחת שנה בהחלט עייפים, ולא תמיד גם עם הפתרונות שרצייתי. צוות המורים שלי, שחשוב לי להאיר אותם בורקור של גאווה כי החוויה שלי היא שהם פשוט שמים כתף תחת האלונקה, לומדים מחדש מקצועות שלא התמחו בהם ונכנסים לכיתות לימוד רבות. השנה אנחנו על סף שיבוץ מחנכת אחת לשתי כיתות במקביל.”

”זה נותן מענה, אבל יש לזה מחיר של שחיקה ותשישות, ויותר מאתגר להגיע גם למעגלי עשייה נוספים להוראה, ולעיתים מחוסר ברירה את המרחב הזה אני נאלצת להשאיר לחברות חיצוניות. התלמידים לא תמיד לומדים מקצועות מצוות שהתמחה בהם, ביסודי יותר מאשר בתיכונים. לעיתים ישנה כניסה של מורים ללא התאמה מלאה למערכת. בהחלט יש כאן מערכת עיפה שזקוקה לקומה חדשה של מענים.”

גרובבסקי לא חושבת שהמערכת זקוקה לאתחול מחדש, לדעתה הרבה מהפתרונות טמונים ביציאה מהקופסה. למשל, חיבור כיתות בשיעורים שבהם יש סייעות ומורה אחת, או רכישת שעות של תוכניות גפ” במקצועות שבבית הספר חסרים בהם אנשי צוות, וכך מתפנה הצוות לתחומים שהוא מתמחה בהם. גם מתן שעות לסטודנטים לקידום פרטני של תלמידים מתקשים מאפשר למידה משמעותית יותר בכיתות.

”כל זה חייב לבוא לצד החזרה של בסיס האמירה שהחינוך מוביל את עם ישראל”, מסכמת גרובבסקי, ”עבודת עומק באולפנות ובישיבות, ביישבות ההסדר ובשירות הלאומי. זה לא רק החינוך למידות, זה בירור תורת ארץ ישראל המתחדשת בדור דווקא על ידי מי שזכו ללמוד ולהתגדל באורה. אנחנו רואים את עוצמות הגבורה והחסד של השנתיים האחרונות בעם ישראל בכלל ובציבור הדתי־לאומי בפרט. זה צמח בעמל של הורים, מורים ומורות, צוותי ניהול ופיקוח ושרשרת ארוכה של אנשי שליחות שמאמינים בדור ובכוחות שלו. זה לא מתאים לכולם, ומי שלא מתאים עדיף שלא יבוא. אבל מי שכן עם הברק בעיניים - מחכים לו פה בלב פתוח. עם האתגרים ועם השאלות.”

ממשרד החינוך נמסר: ”המחסור בעובדי הוראה מלווה את מערכת החינוך עשרות שנים, והמשרד פועל באופן ממוקד להתמודדות עם האתגר: מרכז שיבוץ לאומי, הרחבת גיוס מורות חיילות, תוכניות הסבה לאקדמאים, שילוב סטודנטים להוראה, ומיפוי עומק מול כלל המחוזות לקראת פתיחת השנה. המורים הם ליבת המערכת, וחיוקם מהווה יעד מובהק של מדיניות המשרד. לשם כך הוקם בין השאר אגף ייעודי למעמד ושלומות עובדי הוראה, המוביל מדיניות של גיבוי מקצועי, הכשרות לניהול קונפליקטים וחיוק תחושת השליחות והביטחון של הצוותים בשטח”.

צילום: חיים גולדברג פלאש 90



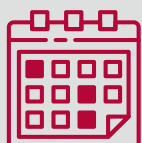
מורים נאלצים ללמד מקצועות שאינם בתחום התמחותם. אילוסטרציה

תואר שני בחינוך מיוחד

חדש!

לימודים בשעות הבוקר
או צהריים-ערב

התקדמו לתואר שני בחינוך מיוחד
ורכשו את כלי הטיפול החדשניים ביותר



שלושה
סמסטרים



לימודים בימי שני
או בימי ראשון אחה"צ



טובי המרצים בהובלת
ד"ר מיכל שרייבר דיבון

הלימודים יתקיימו במתכונת היברידית
המתקיימת ברובה בלמידה מרחוק

בתוכנית הבוקר ניתן לשלב תעודת מאבחנת דידקטית

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 077-9915237 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

צילום: לירון מולדובן



לילי גץ הורוביץ

66

נשואה לוולוו, אם לחמישה

תושבת מצפה יריחו

עורכת דין, טוענת רבנית ומנהלת פורום תקנה

יש דין // כמעט בכל יום מתקבלת אצלה פנייה לפורום תקנה. כשמתקבלת תלונה, היא מועברת לוועדה מקצועית. "יחד אנחנו בוחנים את המקרה. הוועדה דנה ומאשרת את קבלת התלונה, ואז מקימים הרכב שבו יושבים ארבעה אנשי מקצוע: איש חינוך, איש טיפול, משפטן ורב - ראש ההרכב. אחרי שאנחנו שומעים את התלונה, ההרכב מזמין את הנילון. ברוב המקרים, הנילונים מודים במעשיהם ובהתאם לכך מוטלות עליהם התראות או מגבלות. לפעמים זה להוציא אותם ממערכת החינוך או מהרבנות, או לאסור עליהם ללמד נשים. הכול בהתאם לחומרת המעשה".

שיתוף פעולה חוקי // ברגע שמדובר בתלונה עם היבט פלילי ולא רק בחציית גבולות, הפורום מדווח על כך לפרקליטות המדינה, והיא מעניקה את אישורה להמשך טיפול. "לפעמים מתגלה שישנן כבר תלונות נגד הנילון. לפעמים גם אם היה היבט פלילי, חלה עליו התיישנות, ולכן מבקשים מאיתנו להמשיך לטפל. הכוח של הפורום נובע מהמחויבות החברתית של הקהילה לטוהר את המחנה, כמו גם מכוחה של הפרקליטות מההיבט החוקי".

ככה ייעשה // זמן קצר לאחר כניסתה לתפקיד, הגיעו שני צעירים בני 30 לפורום תקנה. הם טענו שכאשר היו קטינים פגע בהם מדריך, שהיום הוא איש מערכת החינוך. "הבחור סיפור שערב שבת אחד הוא חווה פוסט-טראומה בעקבות הפגיעה. הוא העלה את הסיפור לפייסבוק, ומישהו שקרא את הפוסט יצר איתו קשר וסיפר שגם הוא נפגע על ידו. השניים פנו לרשות שבה

בשנה הראשונה לעבודתם. לימים הגיעה לצומת דרכים ונדרשה להחליט אם להמשיך בתחום החינוך או להתמקד בתחום המשפט. "בלב כבד עזבתי את מערכת החינוך ופתחתי משרד בתור טוענת רבנית. נוסף על כך יצאתי ללמוד משפטים יחד עם בעלי במכללת שערי משפט. זאת מתוך הבנה שתיקים רבים מתנהלים גם בבית המשפט וגם בבית הדין, ורציתי להתמחות בשתי הזירות יחד".

עסק משפחתי // כשהפכה להיות עורכת דין מן המניין, פתחה יחד עם בתה הדס משרד בוטיק שעוסק בסרבנות גט, עגינות, אלימות במשפחה ועוד. "בתקופת הקורונה, האתגרים בתחום התעצמו והרגשתי שהגעתי לרזייה. החלטתי להוריד הילוך ולקחת תיקים רגועים יותר. ואז הגיעה ההצעה מפורום תקנה".

זמן תקנה // לפני כשלוש שנים החלה לנהל את פורום תקנה, העוסק בטיפול ובמניעה של פגיעות מיניות מצד בעלי מרות וסמכות בציבור הדתי. "הגעתי לשלב בחיים שבו כבר רציתי לתת ולתרום לחברה, וקיבלתי עליי את התפקיד. הפורום נכנס לתמונה כשהמתלוננים מסרבים להגיש תלונה במשטרה, אך מבקשים למנוע מהפוגע או הפוגעת להמשיך במעשיהם החמורים. עיקר הסיבות שהתלונות הללו אינן מגיעות למשטרה הן בעיקר חוסר בשלוח נפשית של הנפגעים לחשוף את הסיפור הקשה שחוו, או חוסר רצון לחוות חקירה או עימות עם הפוגע. מבחינתם זאת פגיעה נוספת".

חלוצים // בסיום השירות הצבאי עבר הזוג הצעיר להתגורר ביישוב מצפה יריחו, שהיה אז בתחילת דרכו. "לצד רווקים שהתגוררו במקום, היינו המשפחה השנייה עם ילדים. גרנו באשקובית עם עוקב מים וגנרטור. היינו צריכים לוודא שיש מניין בשבתות לפני שהיינו יכולים לנסוע. לפעמים היינו מזמינים אורחים מבחוץ כדי שיהיה מניין. הייתה לנו אחריות קולקטיבית, עד שהיישוב התבסס".

נורה אדומה // לאחר סיום לימודי ההוראה, החלה לעבוד בתור מורה בבית הספר 'מוריה' ברובע היהודי. כשנפתח בית ספר במצפה יריחו, קיבלה את תפקיד הניהול. "הייתי מנהלת צעירה יחסית. באחד הימים הגיעה אחת המורות כשהיא חבולה ובוכייה. כששאלתי אותה מה קרה, היא ענתה שנפלה מסולם. הכנסתי אותה לחדר וביקשתי ממנה לספר בדיוק מה אירע. ואז היא שיתפה שבעלה הכה אותה והתעלל בה קשות. לא יודעת מאיפה היה לי האומץ, אבל כבר באותו ערב הגעתי עם בעלי אליהם הביתה. הודענו לבעל המכה: 'או שאתה הולך לטיפול, או שאנחנו לוקחים את אשתך למשטרה וכל הישיבה שלך יודעת שאתה גבר מכה'. זה עבד. הוא הלך לטיפול, ולמיטב ידיעתי הם חיים ביחד בשלום עד היום".

חינוך ומשפט // המקרה הזה, לפני כ-30 שנה, היה הטריגר שהניע אותה ללמוד קורס טוענות רבניות. במקביל יצאה מטעם משרד החינוך ללוות בתי ספר בצמיחה. "ליווייתי כמה בתי ספר ביהודה ושומרון". בהמשך מונתה על ידי החמ"ד לפתוח בית ספר וללוות מנהלים חדשים

התחלה // נולדה במושב כרם בן זמרה, ובו גדלה עד גיל שמונה וחצי. "הייתי ילדה מושבניקית על כל המשתמע מכך. הייתי יוצאת החוצה וקוטפת פירות מהגינה, רוכבת על סוסה והולכת יחפה". העשירית מ-11 ילדים.

אבא // הרב מאיר יהודה גץ זצ"ל. "איש הכול - בו של מושב כרם בן זמרה: רב, שוחט, מוהל, קצין הביטחון ומנהל בית הספר. היה צדיק ומקובל. עם המעבר לירושלים מונה לתפקיד רב הכותל והמקומות הקדושים, ובו שימש במשך 28 שנים. בד בבד חידש את לימוד תורת הסוד בישיבת המקובלים 'בית א-ל' ברובע היהודי. החלום שלו היה למסור את מפתחות בית המקדש למשיח".

אמא // הרבנית אסתר גץ ז"ל. "עקרת בית ועיקר הבית. חיה לצידו של אבא מתוך מטרה לשרת תלמיד חכם, לפי סדר היום שלו. כמו אשתו של רבי עקיבא, היא אפשרה לאבא שלי לעלות במעלות התורה ועבודת ה'".

אבנר // במלחמת ששת הימים נפל אחיה אבנר הי"ד בקרב על שחרור ירושלים בדרך אל הכותל. "הוא חטף כדור מצלף ירדני במקום הנחת תפילין של ראש. הוא שכב שרוע בחצר המטרה במשך 24 שעות, עד שהצליחו לפנות אותו. קברו אותו תוך כדי המלחמה, ולא השתתפנו בהלוויה שלו. קיבלנו את הידיעה שהוא נפל רק אחרי שקברו אותו, והגענו לקבר המוכן שלו בירושלים".

אחות שכולה // בגיל שמונה וחצי קיבלה את התואר 'אחות שכולה'. בתוך שנת האבל החליטה אימה שהיא לא יכולה להשאיר את אבנר לבד בירושלים. "עזבנו את המשק ואת המושב ועברנו לגור בירושלים". בהתחלה התגוררה המשפחה בדירות מזדמנות, עד שהשתכנה ברובע היהודי בעיר העתיקה שאך שוחררה. "בגיל 12 חגגתי שם את בת המצווה שלי. בבית ברובע גיליתי בספר 'הר הבית בידינו' איך אחי נפל בקרב, והבנתי את משמעות הנפילה שלו ושהוא נהרג על קידוש השם, כשראיתי את ההיסטוריה של ירושלים מול עיניי".

ילדת הגנות // "הכרתי כל סמטה וכל גג ברובע. היינו מגיעים דרך הגנות עד שער שכם ושער יפו. לא הייתה תנועת נוער פעילה ברובע היהודי, אז הקמנו את הסניף המקומי 'בני החומות'. הפעלנו את עצמנו בשבתות, בסיוע מדריכים מיישיבת הכותל".

ספסל הלימודים // ביסודי למדה בבית הספר 'בניהו', שאותו ניהל אביה במושב כרם בן זמרה. לאחר המעבר לירושלים החלה ללמוד ב'בית יעקב'. "בזמנו זה היה יותר פתוח. זה היה בית ספר דתי לכל דבר, לא הייתה ההקצנה שיש היום". לאחר סיום לימודיה בכיתה י"ב למדה לתואר ראשון בחינוך במכללה בירושלים. "לא עשיתי שירות לאומי, כי זה לא היה מקובל כל כך באותה תקופה".

החצי השני // במהלך השנה הראשונה ללימודים הכירה את בעלה לעתיד, וולוו (זאב) הורוביץ. "באותם ימים הוא למד בישיבת הכותל בחברותא עם בן הדוד שלי, הרב דני גץ, שהיה השדכן". השניים נישאו במהלך הפרק הצבאי של מסלול ההסדר, וכל עוד וולוו היה בצבא התגוררו אצל ההורים ברובע. מאז הספיק וולוו לקבל הסמכה לרבנות ככולל של הרב גורן וגם להפוך לעורך דין מוסמך, אך הוא בעיקר יום וקבלן שבונה את הארץ, בדגש על יהודה ושומרון.



השבוע בתלמוד הישראלי

סדר נזיקין | מסכת עבודה זרה

דף ס"ז - "נותן טעם לפגם"

בדף הקודם למדנו שטעם של מאכל נבלע בסיר שבו הוא בושל, ולכן אסור לבשל בסיר שבישלו בו מאכל אסור.

בדף זה כתובה הלכה חשובה - "נותן טעם לפגם".

מפסוק בתורה למדו חז"ל שאם הטעם של המאכל האסור הוא פגום, אזי אין הכלי נאסר ומוותר לבשל בו. למשל, אם הכניסו בשר טרפה מקולקל לסיר ובישלו את הבשר, הסיר אינו אסור לבישול ומוותר לבשל בו מאכל כשר, כי טעם פגום ומקולקל לא נאסר.

הלכה זו נדרשת מן הפסוק בספר דברים "לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריך תתנה ואכלה". התורה אומרת שבשר נבלה אסור לאכול אלא אכשר לתת אותו לאכילה רק למי שאינו יהודי ("גר") שבפסוק הוא גר תושב). דרשו חז"ל: מהו בשר נבלה אסור? רק בשר שאפשר לאכול אותו, שאפשר לתת לנוכרי, אך בשר נבלה שאינו ראוי לאכילה - אינו אסור.

דף ע"ג - רבי ירמיה

רבי ירמיה נולד בבבל, ובצעירותו עלה ללמוד תורה בארץ ישראל מפי רבי זירא, רבי אבהו ורבי חייא בר אבא. לאחר שנים ארוכות ששקד על התורה ועמל בה, התגדל ונהיה ראש ישיבת טבריה וגם בבבל שמעו על ראש הישיבה הדגול, עד שהתלמוד קובע כי בכל מקום בתלמוד הבבלי שמוכרת בו הלכה שנאמרה ב"מערבא" - בארץ ישראל - הכונה להלכה שאמר רבי ירמיה.

עבודת התפילה שלו נודעה ברבים, למשל, בתפילת "מודים" היה משתחוה בכל גופו לקנים את הפסוק "כל עצמותי תאמרנה".

לפני פטירתו צוה רבי ירמיה להלבישו בתכריכים לבנים לאחר שיפטר מן העולם, וללבוש נעלים בגדליו ולתת מקל בידיו, כדי שפאשר יבוא המשיח הוא יהיה מוכן לקום מן הקבר ולצאת לדרך ללא עיכובים.

★ | מן ההיסטוריה | ייסוד ישיבת "מרכז הרב"

הישיבה המרכזית העולמית, המכונה ישיבת "מרכז הרב", נוסדה בשנת תרפ"ד על ידי הרב קוק. שאיפתו של הרב קוק הייתה שיישיבה זו תצמיח גדולי תורה שיהיו בקיאים בכל תחומי היהדות וגם בחוכמות העולם. הישיבה הוקמה בבית הרב קוק בירושלים, שנבנה על ידי הנדיב הארי פישל. לימדו בה הרב הנזיר, הרב חרל"פ, הרב יצחק אריאלי ואחרים. בתחילה למדו בה כמה עשרות תלמידים, אך קשיים כלכליים מנעו ממנה להתרחב. בשנת תשכ"ה עברה הישיבה לקריית משה, ובשנת תשל"ה לבניין הנוכחי. כיום לומדים בישיבה כ-600 תלמידים, ורבים רבים וחשובים יצאו מתוכה.



ביחד ננצח!

התלמוד הישראלי הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי השואף להעניק כלים לחיבור משמעותי ועכשווי לערכים יהודיים וישראליים, תוך חיזוק הזהות והעצמת הקשר

לתרבות ולמורשת ישראל



סירקו והצטרפו למאות אלפי לומדי הדף היומי, פתחו שיעור שבועי אצלכם בקהילה לתכנים נוספים: talmudisraeli.co.il



במגרש הביתי



קמה בשש וחצי בבוקר והולכת לישון בשעות הקטנות של הלילה. סדר היום עוסק בניהול פורום תקנה: ישיבות, פורומים, פגישות עם מתלוננים ונילונים, הכנת מסמכים וניהול הפורום. "העבודה נמשכת גם בבית, במוצאי שבתות ובתשעה באב. אין שעות עבודה הזאת".



"שבת מנוחה, מחכה להדלקת הנרות כדי לשבת. אם אין אורחים, מנצלת את השבת להעשרה רוחנית ולימוד, ממלאת את המצברים לכל השבוע".



"אוהבת את שיריהם של יהורם גאון ורוחמה רז. שירים שגדלתי עליהם והם מרגיעים אותי".



ההורים. "לוקחת מהם השראה לכל החיים".



"שנוחה לשבת בשלווה בארץ שלנו ושלא נדע עוד מלחמות".



"מוטרדת מכך שחסרה לנו אהבת חינוך ופוחדת מההשלכות".



"כאלהיה צולה" אקרא ספר בנחת על חוף הים".



מלמד הפוגע, אך הרשות סירבה לשתף פעולה מכיוון שלא הוגשה תלונה במשטרה, וכך הגיעו לפורום תקנה. לבקשת הפרקליטות הוגשה תלונה במשטרה אולם חלה התיישנות, וזה חזר לפורום. זימנו את הנילון, אך הוא סירב להגיע. הפורום פרסם את שמו והזהיר את הציבור מפניו. היום הוא מחוץ למערכת החינוך".

רבת פעלים // במהלך השנים כתבה כמה ספרים, בהם 'הצנחן שלא זכה לגעת באבני הכותל', שיצא לאור 50 שנה אחרי נפילתו של אבנר, אחיה. היא הקימה ומנהלת פינה חמה לחיילים בצומת מצפה יריחו, וכן מנהלת את בית הרב גץ בירושלים. "בהתרגשות ובידיים רועדות, לפני שבועיים העברתי לספרייה הלאומית את כל הארכיון של אבא שלי, כולל 12 יומנים שכתב בהיותו רב הכותל, המספרים את ההיסטוריה של עם ישראל דרך המשקפיים של הכותל. העברתי גם את פנקס המידות שלו שנמצא בכיס מעילו, ואת הצוואות שהשאיר ונמצאו חמש שנים אחרי פטירתו - צוואה למשפחה, צוואה לתושבי כרם בן זמרה וצוואה לקבורה על פי הקבלה. היה קשה להיפרד, אבל שמחתי שזה נמצא בידיים טובות".

הנחת // חמישה ילדים: הדס (46) עורכת דין, יונית (44) פסיכותרפיסטית, אלידע (40) הנדסאית, אבישג (36) מורה בשליחות חינוכית בארצות הברית, ומוריאל (30) אשת תיירות ומפיקת אירועים.

אם זה לא היה המסלול // "כנראה הייתי עוסקת בתחום עיצוב פנים ואסתטיקה".

רובוט בחדר הלידה

בידי רחם מלאכותי. הנה עוד מדורן חלקלק שבו האישה משילה מעליה את המהות הנשית לטובת הטכנולוגיה. הרפואה והטכנולוגיה ימשיכו להתפתח, וכללי האתיקה הרפואית לא מצליחים להתאים את עצמם לקצב המואץ הזה. שאלות משפטיות אתיות נוקבות עולות, כמו מיהו ההורה החוקי של ילד שגדל ברחם רובוטי, מי נושא באחריות רפואית אם ייווצר סיכון, והאם החברה שלנו מוכנה באמת לחיות בעולם שבו לידה יכולה להתרחש מחוץ לגוף האישה.

החששות אינם תיאורטיים בלבד. בארצות הברית דווח לאחרונה על גבר בן 67 שקנה ביציות, שכר רחם, ובגיל 74 מצא את עצמו מגדל לבדו תאומים עם צרכים מיוחדים. הילדים, שמעולם לא זכו לחיבוק אם, נאלצו לבלות שעות בכלוב מאולתר שבנה להם האב כדי שיוכל לנוח. זהו סיפור קיצוני, אך הוא חושף את הסכנה שבהפיכת חיי אדם למוצר צריכה. כאשר ההורות מתנתקת מהקשר אנושי ומערכתי תומך, הטכנולוגיה עלולה להפוך מברכה לאסון.

מי הריבון פה? מאידך, הטכנולוגיה מציעה גם פתרונות אדירים. אינקובטורים לפגים, שהחלו להופיע בסוף המאה ה-19 בצרפת, הצילו מיליוני חיים והפכו לסטנדרט בבתי חולים. באותה תקופה הסתכלו על התינוקות שהוצגו מאחורי זכוכית כאילו זאת תצוגת חיות, להבדיל. כיום קשה להעלות על הדעת טיפול בפגים ללא הטכנולוגיה הזאת. האם ייתכן שבעתיד הרחוק נתייחס גם לרחמים מלאכותיים או לרובוטים יולדים באותה צורה? אני מקווה מאוד שלא. הטכנולוגיה אמורה לשרת את האדם ולא להכתיב לו ערכים זרים. התורה עושה סדר בנושא המשפחה: על כן יעזוב איש את אביו ואת אימו - חתונה, ודבק באשתו - יצירת היריון, והיו לבשר אחד - הולדת ילדים. כל צלע היא חיונית - נישואין ואז חיים משותפים ואז ילודה.

אחד האתגרים העיקריים היום הוא ההתנגשות בין מהירות החדשנות לבין האיתיות של התהליכים החברתיים. טכנולוגיה רפואית מתפתחת בקצב אקספוננציאלי: בינה מלאכותית מאבחת סרטן ברמת דיוק של פתולוגים, הדפסה בתלת-ממד מייצרת איברים להשתלה, והנדסה גנטית כבר מתבצעת בבני אדם. לעומת זאת מערכות החוק, הביטוח והמשפט נעות לאט בהרבה. הפער הזה עלול ליצור "שטחים אפורים" מסוכנים, כמו מקרה התאומים בסן פרנסיסקו שהוזכר לעיל, שבהם ההשלכות האנושיות לא מקבלות מענה. הפתרון אינו בנסיגה מן הקדמה, אלא בהצבת עקרונות ברורים של שמירה על כבוד האדם והבנה שהטכנולוגיה נועדה לשמש כלי בידי הרפואה ולא תחליף למרקם אנושי ומשפחתי בריא. ילד זקוק לא רק לרחם ולחמצן, אלא גם לאהבה, למשפחה ולמסגרת חברתית בריאה. כאשר אנחנו מפתחים טכנולוגיה רפואית, אסור שנשכח את הממד הזה.

בשעה שתומאס אדיסון הציג את הנורה החשמלית ב-1879, היו עיתונים שתיארו אותה "פגיעה בכוחות השמיים". כיום איש אינו יכול לדמיין את חייו בלי אור חשמלי. ייתכן שבועוד 50 שנה, לידה באמצעות רובוט תיראה לנו מובנת מאליה באותה מידה. אבל הדרך לשם חייבת להיות מלווה בדיון ציבורי, בהכוונה רפואית מקצועית ובחוקים שיגנו על הילדים וההורים, על מבנה המשפחה ועל החברה. חשוב לזכור מי הריבון פה. ●

איור: עדי דוד



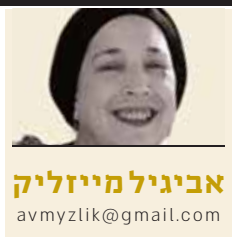
בסין מפתחים רובוט דמוי אדם המצויד ברחם מלאכותי, המסוגל לשאת עובר במשך תשעה חודשים וללדת אותו. אומנם זה יכול להיות פתרון מדהים לנשים עם מחלות רקע או לנשים מבוגרות, וכן לנשים עם בעיה ברחמן, אבל עדיין יש חשש שהטכנולוגיה תשרת גם נשים שלא רוצות להשמיין או לסבול מבחילות, או מחפשות להתקדם בעבודה ללא הפרעות.

זריקת האינסולין הראשונה. השבוע התראיינתי לפודקאסט לרגל אירוע הציונות הדתית בג' באלול. מוריה קור אתגרה אותי בשאלות סביב נשיות וקריירה בחברה הדתית-לאומית, נושא שאני לא מחבבת במיוחד. לי ברור שבריקוד בין קריירה למשפחה, המשפחה בראש. ילדי יודעים לספר שהיה ברור להם מעל לכל ספק שהם במקום הראשון בלב של אמא, והם הרגישו כמה אני כואבת את השעות שבהן אני לא יכולה להיות איתם. המקצוע התובעני והלא חומל שבחרתי בו הפריע לי ליהנות מהמשפחה שזכיתי לבנות, וזה מחיר אישי כבד. היום נשים רבות מרגישות שהילדים מפריעים להן להתקדם מקצועית. בעיניי אנחנו משלמים את מחיר המהפכה הטכנולוגית, שעם כל התועלות שבה, מרחיקה את האישה מהמהות שלה. היא גם תעודד אותה להקפיא את הפרייון, להפקיד את ילדיה במסגרות של יום ארוך, העיקר לא לתת להם להפריע לה בהתקדמות המקצועית. יש פה בלבול של היוצרות. אז איך יוצרים איזון?

בתחילת הדרך כל טכנולוגיה נבחנת בספקנות, וטוב שכך. בשנת 1922, כאשר פרופ' פרדריק בנטינג וצוותו הצליחו להפיק אינסולין מבעלי חיים, היו חששות עצומים. אנשים תהו אם מותר בכלל "להתערב" בתהליכים ביולוגיים יסודיים, ומה המשמעות של חיים "מלאכותיים". אבל התברר שהזריקה הראשונה לילד בן 14 בטורונטו הפכה את מחלת הסוכרת מגזרת מוות למחלה כרונית שניתן לחיות איתה שנים ארוכות. זאת הייתה פריצת דרך מצילת חיים, שפתחה את הדלת לעידן של תרופות שמשמשות כיום במחלות דלקתיות, אונקולוגיות ובטיפולי פוריות. בשנת 1978 נולדה לואיז בראון, התינוקת הראשונה שהגיעה לעולם באמצעות הפריה חוץ-גופית, וחוללה סערה. כמרים ואנשי אתיקה הזהירו מפני פגיעה בסדרי בראשית, לאחר שלא ידעו איך להתמודד עם מצב שבו תא שנוצר במעבדה הופך לילד חי. ואולם רופאים ראו בהישג המדעי הזה מהפכה שתציל מיליוני זוגות עקרים. ארבעה עשורים לאחר מכן, כמעט חמישה מיליון ילדים נולדו בעולם בזכות טכנולוגיה זו, והיא נחשבת שגרתית ובטוחה. הדינמיקה הזאת, המעבר מחשש מוסרי אל מציאות רפואית מובנת מאליה, מלווה אותנו שוב ושוב בכל מהפכה טכנולוגית.

תאומים בכלוב. היום אנו עדים לניסיון נועז עוד יותר בתחום הפרייון. בסין מפתחים רובוט דמוי אדם המצויד ברחם מלאכותי, המסוגל לשאת עובר במשך תשעה חודשים וללדת אותו. בניגוד לאינקובטורים לפגים המוכרים לנו היטב, כאן מדובר במערכת שלמה המדמה היריון אנושי, עם מי שפיר מלאכותיים, חיבור לחבל טבור וצינורות הזנה. מדובר בסביבה ביולוגית יציבה ומבוקרת, עם מערכות חישה מתקדמות העוקבות אחרי רמות החמצן, לחץ הדם העוברי, חומציות מי השפיר ורמות ההורמונים, ומתקנות בזמן אמת כל סטייה. למעשה מדובר במעבדה חיה שבה כל נתון נמדד ונשלט. הרחם הזה יכול להזין את העובר עד לרגע הלידה. אני מניחה שמעקבי היריון אצל הגינקולוגית במרפאה יהפכו לבלתי רלוונטיים בהיריון שכזה.

אומנם זה יכול להיות פתרון מדהים לנשים עם מחלות רקע או לנשים מבוגרות, וכן לנשים עם בעיה ברחמן שלא יכולות לשאת היריון, אבל עדיין יש חשש שהטכנולוגיה תשרת גם נשים שלא רוצות להשמיין או לסבול מבחילות, או מחפשות להתקדם בעבודה ללא הפרעות. אלה יוכלו להפקיד את העובר



עניינים שבלב

פעמיים ליוויתי קרובי משפחה ממעגל ראשון לצנתור בבית החולים – זהו אירוע שמתחיל במורכבות רפואית לא פשוטה, אבל נגמר בנס שלא תמיד אנחנו יודעים להעריך

שמונה שנות חיים במתנה

זו איננה הפעם הראשונה שבה אני מלווה קרוב משפחה לצנתור. לפני כמה שנים היה אבי זיכרונו לברכה חולה מאוד. מצבו הרפואי המורכב בשילוב גילו המתקדם סיכנו אותו מאוד. הרופאים הסבירו לנו שאם הוא לא יעבור צנתור בדחיפות, ככל הנראה לא ישרוד. מצד שני, בגלל שלל הבעיות שלו היה מסוכן עד בלתי אפשרי לעשות לו צנתור, והם סירבו לבצע את ההליך הזה. התלבטנו רבות מה לעשות. מכיוון שבבית החולים שבו שהה לא הסכימו להתקדם, העברנו אותו לבית חולים אחר.

היה זה בית חולים בפריפריה, מקום פשוט למדי עם תדמית לא מוצלחת כל כך. בית החולים כולו נראה מיושן מאוד, חוץ ממחלקה אחת: קרדיולוגיה. כשהגעתי לשם לראשונה ממש נדהמתי מהפער בין המחלקה המטופחת, המאובזרת והמושקעת לבין שאר המחלקות המיושנות. התברר שאת המחלקה מנהל פרופסור שעבד קודם לכן בבית חולים מוכר ונחשב מאוד, ונודע כאחד הקרדיולוגים המומחים ביותר

השבוע שהיתי במשך כמעט יום שלם בבית החולים עם חמותי האהובה, שהייתה צריכה לעבור צנתור.

כשאתה נכנס לבית חולים, הדבר הראשון שעליך להיפרד ממנו הוא השעון. זוהי ממלכה עם חוקים משלה וזמנים משלה, ובתור חולה, או במקרה שלי מלווה של חולה, המעמד שלך משתנה ברגע שפסעת פנימה. מצד אחד, זו חוויה קשה לאבד את השליטה על המציאות שלך ולעבור לזמן בית חולים ולחוקי בית חולים. לחכות ולחכות ולחכות, ולקבל את זה שבכל פעם שאתה שואל מה קורה, עונים לך: תחכה.

ומצד שני, כשהמתנה נגמרת נס מופלא מתחולל מול עינינו, מופלא כל כך עד ששכחנו להתפעל ממנו. בעבר רק ברגע של התקף אנשים היו מגלים את הסתימה שנוצרה להם בעורקים, מונעת מהלב לפעום כסדרו ומפריעה להם לנשום, ללכת ולתפקד. לא פעם זה היה מאוחר מדי. כיום מצלמה זעירה מוחדרת דרך היד, נוסעת לאורך כלי הדם עד ללב, ובתהליך שאורך פחות משעה - הופכת את החולה לאדם חדש!

בארץ. עם זאת, התקשורת שלו עם החולים הייתה מורכבת. הוא היה אדם מאוד לא אמפתי, וחולים רבים התלוננו על כך. כתוצאה מתכונה זו נאלץ לעזוב, וכך הגיע לבית החולים הפשוט הזה.

כששוחחנו איתו נתקלנו גם אנו, בנותיו של אבי, בחוסר האמפתיה הזה. אך דווקא בעבורנו זה היה נס גלוי. הוא הסביר לנו בלי הרבה רחמנות שימיו של אבא ממילא ספורים. אם לא נעשה לו צנתור - הוא ימות מהתקף לב בקרוב ממש, ואילו צנתור יכול להצליח ויכול גם שלא. הדברים נאמרו לנו בקשיחות רבה, אך דווקא חוסר ההזדהות שלו עם רגשות החולה גרמו לו ולנו, אחרי התייעצות עם רבנים, ללכת על זה. אבי עבר את הצנתור בהצלחה וחי אחר כך עוד שמונה שנים. אומנם הוא סבל כאמור מבעיות אחרות שהקשו עליו, אך הלב שלו נותר חזק ואיתן עד יומו האחרון.

אז תודה להשם שהצנתור של חמותי עבר בשלום, ואני מתפללת מכאן שהשם יאריך ימיה בטוב וישלח שפע של בריאות לנו ולכל עם ישראל. ●



סלמון הציפוי הצק פילו עם סלסה ורדה



8 מנות



15-25 דקות



דרכת קושי קלה בלוס

סלסה ורדה (verde) זהו שמו המקסיקני של רוטב ירוק, עסיסי וחמצמץ שמתחבר באופן מושלם עם הדג. טוחנים בבלנדר ידני את כל חומרי הרוטב יחד, ואפשר לשנות את עשבי התיבול לפי מה שיש לכם במקרר או במכולת. הציפוי הפריך והקראנצ'י של הפילו הופך את המנה הזאת לחגיגה של ממש.

- | | |
|---|-------------------------------------|
| • 8 פרוסות פילה סלמון (או כל פילה דג אחר) | • 1/4 חבילת כוסברה, עליס בלאד |
| • 4 דפי הצק פילו | • 1/3 כוס עלי בצליקום |
| • 1/3 כוס שמן או שמן זית | • 1/2-1/4 פלפל חריף ירוק (לפי הטעם) |
| • למריחה | • כף חומץ |
| • שמן לפיזור | • כפית סוכר או דבש |
| • סלסה ורדה: | • מלח ופלפל |
| • 4 יוני שום קלופות | • 3 כפות שמן זית |

מחממים תנור לחום של 200 מעלות. טוחנים יחד את כל מרכיבי הסלסה עד לתערובת אחידה אך לא לגמרי חלקה. טועמים ומתקנים תיבול.

לוקחים דף פילו, מורחים עליו מעט שמן וחוצים. מקפלים כל חצי לשניים. מכינים בצורה זו את כל הפילו. מניחים על מלבן פילו אחד פרוסת סלמון, מורחים את הסלסה על החלק העליון של הדג ומעט גם על השוליים. מהדקים את הפילו על שולי הדג וחותכים את השאריות המיותרות, כך שהחלק העליון נשאר גלוי. הופכים קלות את הדג המצופה ומפזרים שומשום על השוליים בשני הצדדים. מעבירים לתבנית התנור כשהיא מרופדת בנייר אפייה או לתבנית בינונית. מכינים באותו אופן את כל פרוסות הדגים ומכניסים לתנור.

אופים למשך 20-25 דקות, עד שהסלמון קפיצי למגע והפילו זהוב. מגישים חם.

מלוקות

קהילת טל מנשה יפה מבפנים ואבחן



בטל-מנשה מסתכלים גם בקנקן וגם במה שיש בתוכו.

קהילה דתית מגובשת, מוסדות חינוך מצוינים, מרחבים ירוקים פתוחים וקרבה נוחה לחריש ולכביש 6 - שילוב מנצח של חיי קהילה, טבע ונוף.



15 דק' מכביש 6,
10 דק' מחריש



לא עוברים
מחסום



קהילה
דתית



150
משפחות



חיים במקום שאוהבים

הרי זהב

צמודי קרקע
החל מ-
2,100,000 ₪

חפשו בגוגל: טל מנשה הרי זהב
טלפון: 076-599-7812

